

Raport

O STANIE GMINY SUCHOŻEBRY

za rok 2024

25 631 45 07

<https://suchozebry.pl/>

Suchożebry, ul. A. Ogińskiej 11

Suchożebry, dnia 30 maja 2025 r.

Spis treści

I. INFORMACJE OGÓLNE	5
1. Charakterystyka Gminy Suchożebry	5
2. Historia Gminy Suchożebry	5
3. Organy Gminy	6
3.1. Wójt i kierownictwo Urzędu Gminy	7
3.2. Rada Gminy	8
3.2.1. Realizacja uchwał rady gminy	11
.....	11
II. JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY SUCHOŻEBRY ORAZ INNE INSTYTUCJE DZIAŁAJĄCE NA TERENIE GMINY	12
2. Oświata	12
2.1. Programy i projekty realizowane przez placówki oświatowe realizowane w roku szkolnym 2023/2024	15
2.2. Stypendia za wyniki w nauce	19
2.3. Nagrody za osiągnięte wyniki sportowe	19
3. Opieka nad dziećmi do 3 lat	20
4. Kultura	21
4.1. Gminny Ośrodek Kultury w Suchożebrych	21
4.2. Gminna Biblioteka Publiczna w Krześlinie	26
5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	29
5.1. Struktura organizacyjna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchożebrych	30
5.2. Pomoc społeczna	31
5.2.1. Zadania własne o charakterze obowiązkowym	31
5.2.2. Inne rodzaje pomocy i świadczeń	33
5.2.3. Dodatki do źródeł ogrzewania	35
6. Zakład Gospodarki Komunalnej	36
III. DEMOGRAFIA	37
IV. CENTRALNA EWIDENCJA I INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	41
V. INFORMACJE FINANSOWE	41
1. Podatki i opłaty lokalne	46
VI. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII 49	
1. Strategia Rozwoju Gminy	49
2. Gminny Program Rewitalizacji	57
3. Program Ochrony Środowiska	58
3.1. Opieka nad zwierzętami bezdomnymi	59
3.2. Gospodarka odpadami i ochrona środowiska	59
4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok	63
5. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	68
5.1. Ochotnicze Straże Pożarne	70
5.2. Koła gospodyń wiejskich na terenie Gminy Suchożebry	71
5.3. Realizacja programu współpracy z organizacjami pozarządowymi	72
VII. INFRASTRUKTURA I GOSPODARKA GMINNYM ZASOBEM NIERUCHOMOŚCI	73
1. Planowanie przestrzenne	73

2.Drogi	74
3.Gospodarka Gminnym Zasobem Nieruchomości	77
VIII. POZYSKIWANIE ZEWNĘTRZNYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA	77
1. Złożone wnioski o uzyskanie dofinansowania	77
2. Realizowane projekty ze środków zewnętrznych.....	79
IX. INWESTYCJE ZREALIZOWANE W 2024 ROKU	80
X. INWESTYCJE ROZPOCZĘTE W 2024 ROKU	91
XI. INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU PUBLICZNEGO	100
1. Zadania w zakresie pracy dochodzeniowo – śledczej.....	100
2. Zadania w zakresie prewencji i ruchu drogowego.	101
3. Współpraca z samorządem	101

Szanowni Mieszkańcy Gminy Suchożebry

Realizując obowiązek wynikający z przepisu zawartego w art. 28aa ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.) pragnę przedstawić Państwu Raport o stanie Gminy Suchożebry, stanowiący podsumowanie działalności organu wykonawczego w minionym roku.

Celem przygotowania Raportu jest uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną Gminy Suchożebry oraz podsumowanie realizacji polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Gminy Suchożebry podejmowanych w 2024 r.

Informacje zebrane w niniejszym dokumencie pochodzą z wielu źródeł i są wynikiem analizy dokonanej przez pracowników merytorycznych Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych z równoczesnym wykorzystaniem danych udostępnianych przez podmioty zewnętrzne. Sprawozdanie przedstawia sytuację gminy pod względem gospodarki, środowiska, planowania przestrzeni, spraw społecznych oraz zarządzania gminą.

Wyrażam nadzieję, że Raport pozwoli Państwu na dokonanie analizy poziomu rozwoju Gminy, zidentyfikowanie zarówno atutów, jak i problemów z jakimi zderza się nasz samorząd, umożliwi przeprowadzenie debaty oraz ocenę działalność organu wykonawczego – Wójta Gminy Suchożebry.

z poważaniem

Tomasz Starzewski

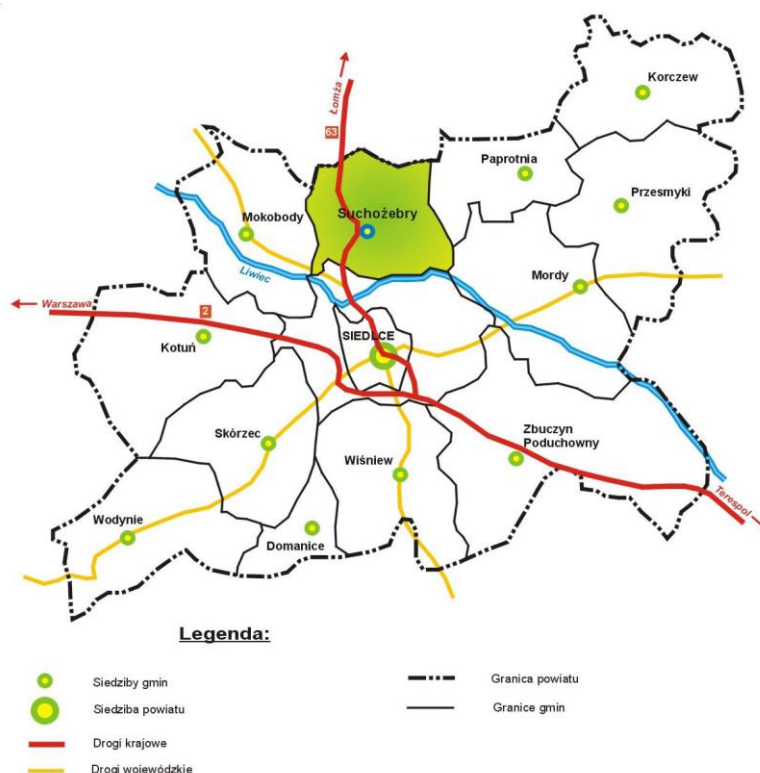
Wójt Gminy Suchożebry

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Charakterystyka Gminy Suchożebry

Gmina Suchożebry położona jest we wschodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie siedleckim, w odległości 100 km od Warszawy, 15 km od Siedlec oraz 110 km od przejścia granicznego Polska – Białoruś w Terespolu. W bliskim sąsiedztwie znajdują się także inne ośrodki miejskie jak: Sokołów Podlaski, Łosice, Łuków i Węgrów. Powierzchnia gminy wynosi 101 km². Gmina liczy 18 sołectw, największą miejscowością jest Wola Suchożebrska, a w następnej kolejności Suchożebry, które są siedzibą organów Gminy.

Rysunek 1. Usytuowanie Gminy Suchożebry w powiecie siedleckim

2. Historia Gminy Suchożebry

Tereny Gminy Suchożebry mogą poszczycić się bogatą historią, były stale zamieszkiwane od stuleci, a swego czasu istniał tu nawet średniowieczny gród obronny, którego fragmenty wałów ziemnych można zobaczyć i dziś.

W średniowieczu na terenie, który obecnie zajmuje Gmina Suchożebry zbiegały się granice Mazowsza, Podlasia, Małopolski i Wielkiego Księstwa Litewskiego. Z tego powodu przez wiele lat obszary te były miejscem licznych najazdów Rusinów, Jaćwingów oraz Litwinów.

Tereny Suchożebr należały najpierw do Polski, później do Rusi, Litwy a po zawarciu unii lubelskiej w 1569 r. do Królestwa Polskiego. Przez wiele stuleci wzdłuż odległej o kilka kilometrów od Suchożebr rzeki Liwiec, przebiegała granica pomiędzy Polską, a Litwą, a także Mazowszem i Podlasiem. Ścierały się tutaj fale kolonizacyjne różnych narodowości oraz działalność misyjna różnych zakonów. Dopiero pod koniec wieku XIV i w początkach XV, powstały sprzyjające warunki polityczne i społeczno-gospodarcze do rozwoju tych ziem.

Podlasie stało się łącznikiem między Litwą, a Koroną. Z krainy misyjnej przemieniło się w autentyczną prowincję kościelną, będącą częścią składową archidiakonatu brzeskiego, należącego do diecezji włodzimiersko-łuckiej.

W roku 1422 Trojan Suchożeberski, dziedzic z Suchożebry przy poparciu szlachty z okolicznych wsi szlacheckich, wybudował drewniany kościół i doprowadził do utworzenia parafii. W roku 1580 parafia Suchożebry należała do powiatu drohickiego i miała na swoim terenie dziesięć osad wiejskich. Pod koniec XVI wieku w Suchożebkach przebywali także arianie i kalwini.

W czasie II wojny północnej tzw. potopu szwedzkiego w latach 1655 – 1660 na terenie Suchożebry wystąpił okres tzw. pomoru i kilku lat głodu. Zmarła wówczas większość mieszkańców Suchożebry i okolicznych wsi. Spowodowało to masowe bankructwo zamożnej szlachty i kmieci. W 1657 roku do Suchożebry przybył także oddział Kozaków, który ograbił ziemie z cenniejszych przedmiotów.

W roku 1737 przy parafii Suchożebry powstał szpital, pełniący również funkcję przytułku dla biednych. W latach 1730-1740 w Krześlinie, należącym do parafii Suchożebry, zbudowano kościół i klasztor, które powierzono o. Dominikanom, a następnie o. Bernardynom. Pod koniec XVIII wieku księżna Aleksandra z Czartoryskich Ogińska, hetmanowa wielka litewska, właścicielka dóbr siedleckich, wybudowała w Suchożebkach kościół murowany, który przetrwał do dziś.

W wieku XVIII w Woli Suchożebrskiej powstał także należący do siedleckich dóbr rodziny Czartoryskich folwark z dworem i parkiem.

W czasie rozbiorów, Suchożebry znajdowały się w zaborze austriackim w cyrkule siedleckim, zaś w okresie Księstwa Warszawskiego w Departamencie Siedleckim a następnie w zaborze rosyjskim.

Administracyjna przynależność terenów Gminy Suchożebry wielokrotnie podlegała zmianie, ostatecznie od dnia 1 stycznia 1999 roku Gmina Suchożebry znalazła się w nowo utworzonym powiecie siedleckim wchodzącym w skład województwa mazowieckiego.

3. Organy Gminy

Organem wykonawczym Gminy jest Wójt. Organem stanowiącym zaś jest Rada Gminy Suchożebry składająca się z 15 radnych.

W roku 2024 władzę w Gminie Suchożebry pełniły organy wybrane na kadencję 2018-2024 i kadencję 2024 -2029. W roku sprawozdawczym miały miejsce wybory samorządowe, które odbyły się 7 kwietnia 2024 r., w wyniku których została wybrana Rada Gminy Suchożebry. Wójt został wybrany podczas II tury wyborów, dnia 21 kwietnia 2024 r. Zaprzysiężenie Rady Gminy Suchożebry oraz Wójta miało miejsce podczas I sesji Rady Gminy w dniu 7 maja 2024 r.

W wyborach samorządowych, które odbyły się 7 kwietnia 2024 r. udział wzięło 2 424 wyborców ujętych w rejestrze wyborców Gminy Suchożebry, co stanowi 64,71 %. W II turze wyborów (wybory wójta), w dniu 21 kwietnia 2024 r. głosowało 1 983 wyborców tj. 52,81 % uprawnionych do głosowania.

3.1. Wójt i kierownictwo Urzędu Gminy

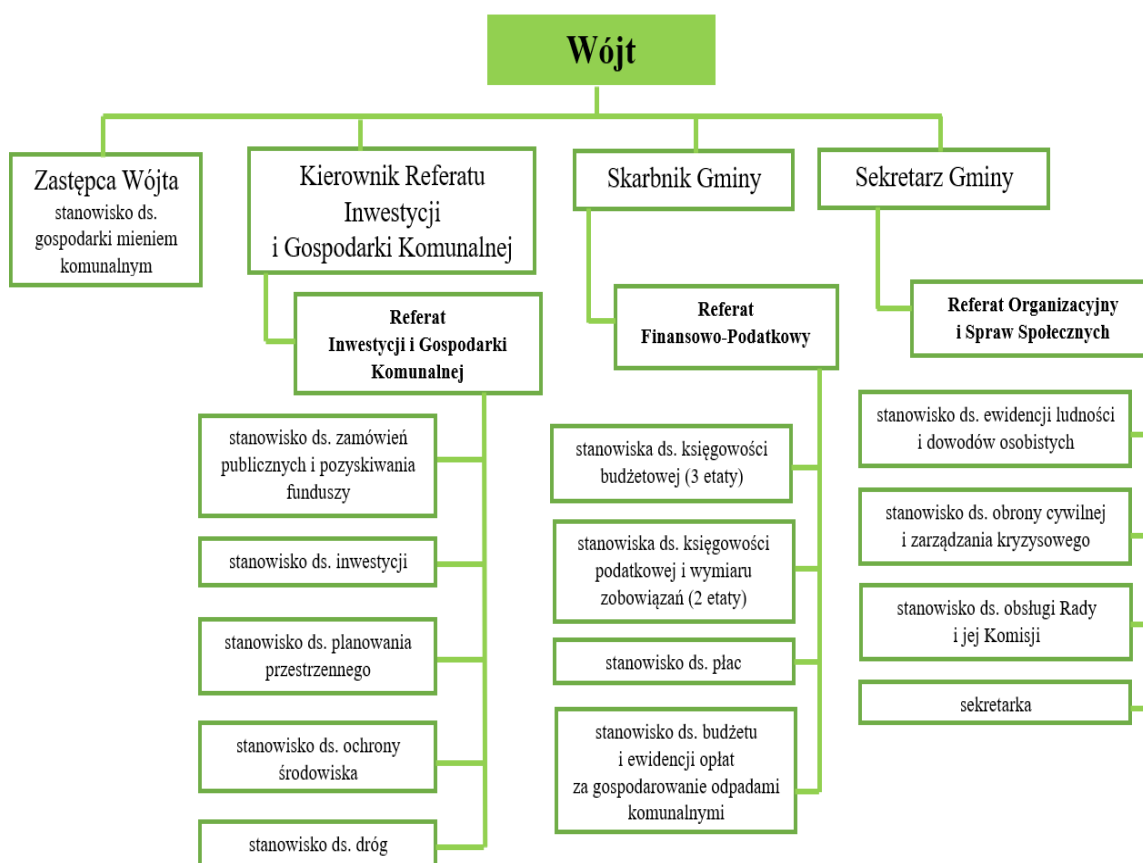
Wójt jest organem wykonawczym, którego kadencja, trwa pięć lat. Wójt wykonuje uchwały Rady Gminy i zadania określone przepisami prawa.

Do zadań Wójta należy w szczególności: opracowywanie strategii, programów rozwoju, gospodarowanie mieniem komunalnym, wykonywanie budżetu, przygotowanie projektów uchwał oraz określanie sposobu ich wykonania.

Funkcję Wójta, od dnia 7 maja 2024 r., sprawuje Pan Tomasz Jan Starzewski, natomiast w okresie od 1 stycznia do 7 maja 2024 r. funkcję Wójta pełnił Pan Krzysztof Bujalski.

Wójt wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Gminy. W skład kierownictwa Urzędu, wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 wchodziły:

- ✓ Zastępca Wójta – Katarzyna Protaziuk,
- ✓ Skarbnik Gminy – Magdalena Sadowska
- ✓ Sekretarz Gminy – Edyta Sierpowska
- ✓ Kierownik Referatu Inwestycji i Gospodarki Komunalnej – Julita Filipek

3.2. Rada Gminy

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym wybieranym, na pięcioletnią kadencję. Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Są to m.in.: uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu gminy, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Rada obraduje na sesjach zwołanych przez Przewodniczącego Rady nie rzadziej niż raz na kwartał.

Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad, każdorazowo podaje się do wiadomości mieszkańców poprzez zamieszczenie na stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Obrady są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagranie obrad jest udostępnione na stronie internetowej Gminy pod adresem: <https://suchozebry.pl/>.

Radę Gminy Suchożebry tworzy 15 mieszkańców, reprezentujących wszystkie miejscowości obszaru Gminy. Zgodnie ze Statutem Gminy Suchożebry przyjętym uchwałą Nr XXVIII/228/2017 Rady Gminy Suchożebry z dnia 27 listopada 2017 r. Rada Gminy Suchożebry pracuje w stałych komisjach:

- **Rewizyjnej** – właściwej w sprawach kontroli działalności wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych.
- **Budżetu Infrastruktury i Ochrony Środowiska** - właściwej w sprawach budżetu i ochrony środowiska.
- **Spraw Społecznych i Porządku Publicznego** - właściwej w sprawach oświaty i wychowania, kultury, sportu i turystyki oraz ochrony zdrowia, pomocy społecznej bezpieczeństwa i gospodarki komunalnej.
- **Skarg Wniosków i Petycji** – właściwej do rozpatrywania skarg na działalność Wójta i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych oraz wniosków i petycji kierowanych do rady.

Tabela nr 1 Rada Gminy Suchożebry kadencja 2018 – 2024

Lp.	Nazwisko i imię	Funkcja
1.	Wysocki Bogdan	Przewodniczący
2.	Osiński Andrzej	Zastępca Przewodniczącego
3.	Bobrowska Mariola	Członek
4.	Dobrowolski Sławomir	Członek
5.	Dorosz Mariusz	Członek
6.	Kowal Marcin	Członek
7.	Krakowski Paweł	Członek
8.	Łazowski Jerzy	Członek
9.	Major Radosław	Członek
10.	Mątewka Krzysztof	Członek
11.	Parapura Grażyna	Członek
12.	Rytel Daniel	Członek
13.	Sarnowski Wiesław	Członek
14.	Soszyński Bogusław	Członek
15.	Wyżywniak Paweł	Członek

Tabela 2 Rada Gminy Suchożebry kadencja 2024 – 2029

Lp.	Nazwisko i imię	Funkcja
1.	Krasnodębski Dariusz	Przewodniczący
2.	Bobrowska Mariola	Zastępca Przewodniczącego
3.	Anusiewicz Łukasz	Członek
4.	Bujalski Bartłomiej	Członek
5.	Dobrowolski Mateusz	Członek
6.	Dorosz Mariusz	Członek
7.	Kowal Marcin	Członek
8.	Kwiatkowski Marcin	Członek
9.	Major Radosław	Członek
10.	Mątewka Krzysztof	Członek
11.	Osiński Andrzej	Członek
12.	Rymuza Leszek	Członek
13.	Rytel Daniel	Członek
14.	Urban Piotr	Członek
15.	Woźnica Marcin	Członek

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym wybieranym od 2018 roku na pięcioletnią kadencję. Na mocy ustawy z dnia 29 września 2022 r. o przedłużeniu kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego kadencja rady, która upływała w 2023 rok uległa przedłużeniu do 30 kwietnia 2024 r. W wyniku wyborów, 30 kwietnia 2024 r. zakończyła się VIII kadencja Rady Gminy Suchożebry, a rozpoczęła kadencja IX.

IŁOŚĆ ODBITYCH POSIEDZEŃ RADY GMINY SUCHOŻEBRY ORAZ POSZCZEGÓLNYCH KOMISJI RADY GMINY SUCHOŻEBRY W 2024 r.

1. Sesje Rady Gminy Suchożebry – 14 posiedzeń
2. Komisja Rewizyjna – 5 posiedzeń,
3. Komisja Budżetu Infrastruktury i Ochrony Środowiska – 9 posiedzeń
4. Komisja Spraw Społecznych i Porządku Publicznego – 9 posiedzeń,
5. Komisja Skarg Wniosków i Petycji -1 posiedzenie

3.2.1. Realizacja uchwał rady gminy

W 2024 r. Rada Gminy Suchożebry podjęła łącznie 79 uchwał. Uchwały były w ustawowym trybie przekazywane do legalizacji organom nadzoru tj. Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Warszawie oraz Wojewodzie Mazowieckiemu. Akty stanowiące prawo miejscowe oraz uchwały w sprawach budżetowych wymagające publikacji były przekazywane do Dziennika Urzędowego Województwa Mazowieckiego.

Kontrola i nadzór prawny nad uchwałami Rady Gminy Suchożebry

Organ nadzoru	Ilość przekazywanych uchwał w 2024 r.
Regionalna Izba Obrachunkowa	34
Wojewoda Mazowiecki	45
Redakcja Dziennika Urzędowego Woj. Mazowieckiego	37

Najczęściej poruszonym przez Radę Gminy obszarem były finanse gminy. Uchwały dotyczyły przede wszystkim dokonywania zmian w uchwale budżetowej oraz w wieloletniej prognozie finansowej gminy. Duża część uchwał poruszała kwestie organizacyjne i ustrojowe. Na ich mocy uchwalano regulaminy i programy poszczególnych obszarów działalności gminy. Kolejna kategoria dotyczyła spraw z zakresu nieruchomości i podatków na terenie Gminy Suchożebry.

Wykres nr 1. Tematyka podejmowanych uchwał

II. JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY SUCHOŻEBRY ORAZ INNE INSTYTUCJE DZIAŁAJĄCE NA TERENIE GMINY

W roku 2024 w Gminie Suchożebry sieć szkół nie uległa zmianie i przedstawiała się następująco:

- 1) **Zespół Szkół Publicznych im. Henryka Sienkiewicza w Suchożebkach** w skład, którego wchodzi: Szkoła Podstawowa oraz Przedszkole Publiczne,
- 2) **Zespół Oświatowy w Krześlinie** w skład, którego wchodzi: Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz Przedszkole Publiczne,
- 3) **Zespół Oświatowy w Krynicy** w skład, którego wchodzi: Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz Przedszkole Publiczne,

Na terenie Gminy działa również **Klub Dziecięcy w Suchożebkach**, który zapewnia opiekę dla 15 dzieci w wieku od roku do trzech lat. Klub mieści się w budynku ZSP w Suchożebkach. Cieszy się on dużym zainteresowaniem ze strony rodziców i wykorzystane są wszystkie miejsca.

Pomoc i opiekę nad osobami znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej zapewnia **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchożebkach** mający swoją siedzibę w budynku Urzędu Gminy w Suchożebkach.

W zakresie kultury działalność prowadzona jest przez dwie instytucje kultury, a mianowicie:

- 1) **Gminny Ośrodek Kultury w Suchożebkach;**
- 2) **Gminna Biblioteka Publiczna w Krześlinie.**

Na terenie Gminy Suchożebry działa Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o., którego Gmina Suchożebry jest jedynym udziałowcem. ZGK m. in. zajmuje się eksploatacją sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz świadczy usługi w zakresie odbioru odpadów od mieszkańców gminy.

Podstawowa opieka zdrowotna była świadczona bez zmian, przez dwa ośrodki zdrowia:

- 1) **Gminny Ośrodek Zdrowia w Suchożebkach prowadzony przez SPZOZ w Siedlcach;**
- 2) **Niepubliczny Ośrodek Zdrowia Puls w Krześlinie.**

Na terenie Gminy Suchożebry działa również jedna apteka w miejscowości Suchożebry.

2. Oświata

W roku szkolnym 2023/2024 na terenie Gminy Suchożebry funkcjonowały 3 zespoły oświatowe, posiadające w swoich strukturach szkoły podstawowe i przedszkola.

Największą szkołą podstawową w Gminie Suchożebry jest Szkoła Podstawowa w Suchożebkach, będąca w strukturze Zespołu Szkół Publicznych im. Henryka Sienkiewicza w Suchożebkach. Uczęszczało do niej 278 uczniów w 14 oddziałach. Liczba w poszczególnych oddziałach wahała się od 13 do 24 uczniów.

Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Krześlinie to druga szkoła pod względem liczebności uczniów, będąca w strukturze Zespołu Oświatowego w Krześlinie. Liczyła 94 uczniów w 8 oddziałach. Liczebność oddziałów wahała się od 5 do 23 uczniów.

Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Krynicy jest najmniej liczną placówką oświatową w Gminie Suchożebrzy. Liczyła 57 uczniów w 7 oddziałach. Liczebność oddziałów wahała się od 4 do 10 uczniów.

Ponadto dzieciom w wieku 3-6 lat zapewniono wychowanie przedszkolne w każdej działającej placówce oświatowej:

1. Zespół Szkół Publicznych w Suchożebrach: 6 oddziałów, 125 dzieci,
2. Zespół Oświatowy w Krześlinie: 4 oddziały, 73 dzieci,
3. Zespół Oświatowy w Krynicy: 2 oddziały, 36 dzieci.

Tabela nr 3 Zestawienie liczby dzieci w kolejnych latach szkolnych wg stanu na wrzesień 2021/2022, 2022/2023, 2023/2024 r.

Nazwa szkoły		Liczba dzieci w latach szkolnych		
		2021/2022	2022/2023	2023/2024
Zespół Szkół Publicznych w Suchożebrach	Szkoła podstawowa	243	225	278
	Oddział przedszkolny	23	31	35
	Przedszkole	91	95	90
	Razem:	357	381	403
Zespół Oświatowy w Krześlinie	Szkoła podstawowa	93	96	94
	Oddział przedszkolny	0	12	18
	Przedszkole	57	59	55
	Razem:	150	167	167
Szkoła Podstawowa i Punkt Przedszkolny/ Zespół Oświatowy w Krynicy	Szkoła podstawowa	58	59	57
	Oddział przedszkolny	14	16	15
	Punkt przedszkolny/ Przedszkole	12	17	21
	Razem:	84	92	93
Ogółem:		591	640	663

Tabela nr 4 Zestawienie etatów nauczycieli wg stanu na 30 września 2022 r. i 2023 r.

Nazwa szkoły	Liczba etatów ogółem		Liczba etatów subwencyjnych		Liczba etatów niesubwencyjnych	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Zespół Szkół Publicznych im. H. Sienkiewicza w Suchożebkach	41,50	41,18	33,41	35,20	8,09	5,98
Zespół Oświatowy w Krześlinie	23,65	17,48	15,18	13,89	1,00	3,59
Zespół Oświatowy w Krynicy	14,57	17,68	14,07	17,18	0,5	0,50
Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Krynicy	2,63	0	0	0	2,63	0
Razem:	82,35	76,34	62,66	66,27	12,22	10,07

Zmiany liczby zatrudnienia nauczycieli, oprócz zmian organizacyjnych w szkołach, są również spowodowane zatrudnianiem nauczycieli współorganizujących proces kształcenia do pracy z dziećmi z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

W szkołach na terenie Gminy Suchożebry struktura zatrudnienia kadry nauczycielskiej w roku szkolnym 2023/2024 wg stopnia awansu zawodowego to w 58,16 % pracownicy ze stopniem nauczyciela dyplomowanego, 20,70 % stanowią nauczyciele mianowani, 21,14 % kontraktowi i 11,87 % to nauczyciele stażyści/początkujący, rozpoczynający pracę. Oznacza to, że w dużej mierze są to doświadczeni nauczyciele, którzy przez szereg lat zdobywali kolejne stopnie awansu zawodowego.

Tabela nr 5 Zestawienie etatów nauczycieli w placówkach oświatowych wg stopnia awansu zawodowego wykazanych we wrześniu w latach szkolnych 2022/2023 oraz 2023/2024

Rok szkolny	2022/2023				2023/2024		
Nazwa szkoły	n-I nauczyciel stażysta/ początkujący	nauczyciel kontraktowy	nauczyciel mianowany	nauczyciel dyplomowany	n-I nauczyciel stażysta/ początkujący	nauczyciel mianowany	nauczyciel dyplomowany
Zespół Szkół Publicznych im. H. Sienkiewicza w Suchożebrach	1,60	12,05	1,00	26,85	5,92	4,0	25,28
Zespół Oświatowy w Krześlinie	2,00	0,00	5,00	9,46	4,09	3,00	10,08
Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Krynicy i Punkt Przedszkolny w Krynicy/Zespół Oświatowy w Krynicy	5,27	0,00	5,00	6,48	4,59	7,29	4,80
Ogółem:	74,71				69,05		

2.1. Programy i projekty realizowane przez placówki oświatowe realizowane w roku szkolnym 2023/2024

Zespół Szkół Publicznych im. Henryka Sienkiewicza w Suchożebrach

Uczniowie i nauczyciele brali udział w wielu projektach i przedsięwzięciach m. in.

- „Kubusiowi Przyjaciele Natury”.
- Uczniowie klas IV – VIII kontynuowali aktywny udział w programie insta.ling.
- „Laboratoria Przyszłości”.
- „Aktywna tablica”.
- „Warcaby w mazowieckiej szkole”.
- Wznowiło działalność Szkolne Koła Caritas.
- „Lepsza Szkoła”.
- „Sport Kluby – WF z AWF”.
- „Upowszechnianie sportu wśród dzieci i młodzieży – Rugby Tag”.
- Ogólnopolska Akcja Narodowego Czytania odczytano fragmenty „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej.
- Dzień Technologiczny „Laboratoria Przyszłości”.
- Ogólnopolska akcja „Kocham Słyszeć”.
- XXIII Dzień Papięski pod hasłem „Jan Paweł II – Cywilizacja życia”.
- „Szkoła Pamięta”.

- II Gminny Przegląd Kolęd i Pastorałek „Hej kolęda”.
- Na scenie Mazowieckiego Instytutu Kultury w Warszawie odbyła się premiera spektaklu „Opowieść wigilijna” w wykonaniu szkolnej grupy teatralnej „Ulańce”
- „Szkolne Jasełka Bożonarodzeniowe”.

Zespół Oświatowy im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Krześlinie

Na terenie placówki prowadzone są dodatkowe zajęcia z uczniami, przedsięwzięcia, projekty i koła zainteresowań. Dobór zajęć dostosowany jest do potrzeb i zainteresowań dzieci.

Największym projektem zrealizowanym w roku szkolnym 2023/2024 było **Przedsięwzięcie na „Na krok przed ...hejtem”**. Projekt ten był skierowany do bardzo dużej grupy odbiorców, zarówno do dzieci, młodzieży jak i dorosłych. O jednym z zagrożeń współczesnego świata mówiono podczas pięciu spotkań profilaktycznych. Kadra Zespołu Oświatowego w Krześlinie wraz pomocą specjalistów prowadziła zajęcia profilaktyczne dla uczniów placówek edukacyjnych z Siedlec, Sokołowa Podlaskiego, Gminy Siedlce i Gminy Suchożebry.

Scenariusz został napisany przez nauczyciela ZO w Krześlinie, a aktorami byli uczniowie tej placówki. W ramach przedsięwzięcia, wystąpili też prelegenci m. im.: psycholodzy i policjanci.

Pozostałe przedsięwzięci i projekty to m.in.

- Koncert wokalnego „Od serca dla serca”.
- XVII Gminny Przegląd Zespołów Tanecznych w Krześlinie.
- II Gminne Dyktando o tytuł Mistrza Ortografii Gminy Suchożebry.
- Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa.
- Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Sztuka emocji”.
- Projekt edukacyjny „Klasa w terenie”.
- IV edycja Ogólnopolskiego Projektu Edukacyjnego „EMP@TYCZNA KLASA”.
- Ogólnopolski Program Edukacyjno – Społeczny „Każdy inny – wszyscy równi” – edycja II.
- Projekt Edukacyjny w ramach lekcji wychowawczych: „Smaki świata – zwyczaje kulinarne”.
- Projekt Ogólnopolski „Lepsza Szkoła”.
- Projekt Ogólnopolski „Ja w świecie emocji”.
- Ogólnopolski Projekt Czytelniczy „Dzień Głośnego Czytania”.
- Ogólnopolski Program Edukacyjny: „Akademia Bezpiecznego Puchatka” .
- Międzynarodowy Projekt Edukacyjny „Z kulturą mi do twarzy” – edycja IV.
- Ogólnopolski Program Edukacyjny „Kubusiowi Przyjaciele Natury”.
- Ogólnopolski projekt edukacyjny: „Z Kicią Kocią maluchy zmieniają się w zuchy”.
- Ogólnopolski projekt edukacyjny: „Gramy zmysłami”.
- Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom” – (na etapie szkolnym i powiatowym uczniowie zajęli miejsca na podium).

Zespół Oświatowy w Krynicy.

Szkoła oferowała uczniom szereg kół zainteresowań, projektów i przedsięwzięć rozwijających ich zainteresowania, pasje i potrzeby m.in.

- „Laboratoria Przyszłości”.
- „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”.
- Matematyczno – przyrodniczy projekt „Krople w obiegu. Analiza opadów deszczu”.
- „Animacje, że Mucha nie siada”.
- XXX Ogólnopolski Konkurs Historyczny, Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego w latach 1921-1956. Od traktatu ryskiego do żołnierzy Niezłomnych.
- Gminny Jubileuszowy Festiwal Piosenki Dziecięcej.
- Konkurs przedmiotowy z historii organizowany przez MSCDN w Siedlcach.
- Gminny Jubileuszowy Festiwal Piosenki Dziecięcej.

Występ z okazji 10 – lecia powstania Galerii Siedlce.

Regionalny Przegląd Zespołów Tanecznych w Borkach Wyrkach.

Placówka może pochwalić się sukcesem ucznia klasy VII, który w konkursie przedmiotowym z historii organizowanym przez MSCDN w Siedlcach zakwalifikował się do etapu rejonowego konkursu, tym samym osiągnął 85 % pkt, następnie w etapie rejonowym zajął 6 miejsce i zakwalifikował się do etapu wojewódzkiego.

2.2. Stypendia za wyniki w nauce

Za rok szkolny 2023/2024 wpłynęło 76 wniosków o przyznanie stypendiów za osiągnięte wyniki w nauce.

Dyrektor Zespołu Szkół Publicznych im. Henryka Sienkiewicza w Suchożebkach wnioskuje o stypendia dla **48 uczniów**.

Dyrektor Zespołu Oświatowego w Krześlinie im. Marszałka Józefa Piłsudskiego wnioskuje o stypendia dla **12 uczniów**.

Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Krynicy wnioskuje o stypendia dla **16 uczniów**.

Zgodnie z Uchwałą nr V/34/2019 Rady Gminy Suchożebry z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie stypendiów dla uzdolnionych uczniów Wójt Gminy Suchożebry przyznał 70 nagród pieniężnych na kwotę **45 000,00 zł**.

2.3. Nagrody za osiągnięte wyniki sportowe

W roku kalendarzowym 2024 wpłynęło 9 wniosków o przyznanie nagród za osiągnięte wyniki sportowe.

Zgodnie z Uchwałą Nr V/35/2019 Rady Gminy Suchożebry z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie trybu przyznawania oraz rodzajów i wysokości nagród i wyróżnień za osiągnięte wyniki sportowe zmienionej Uchwałą nr XXX/217/2021 Rady Gminy Suchożebry z dnia 24

czerwca 2021 r. oraz Uchwałą nr LI/379/2023 Rady Gminy Suchożebry z dnia 21 lutego 2023 r. Wójt Gminy Suchożebry przyznał nagrody pieniężne 7 osobom, w tym dwóm trenerom. Łączna kwota nagród wyniosła 7 400,00 zł. Nagrodę w kwocie 1 200 zł otrzymały dwie osoby, a nagrody w kwocie 1 000,00 zł pięć osób.

Nagrody Wójta Gminy Suchożebry są szczególnymi formami uznania dla osiągnięć sportowych zawodników, trenerów i działaczy reprezentujących naszą Gminę w krajowym lub międzynarodowym współzawodnictwie sportowym.

3. Opieka nad dziećmi do 3 lat

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców na terenie Gminy Suchożebry od listopada 2018 r. funkcjonuje Klub Dziecięcy, który ma swoją siedzibę w budynku Zespołu Szkół Publicznych w Suchożebkach. W Klubie zapewniono miejsce dla 15 dzieci w wieku od 1 roku do 3 lat. W roku 2024 Gmina Suchożebry poniosła na funkcjonowanie Klubu wydatki w wysokości 383 829,48 zł, całość stanowiła środki własne gminy.

W placówce prowadzone są zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i edukacyjne, dostosowane do indywidualnych potrzeb dziecka. Personel zaspokaja niezbędne potrzeby w zakresie pielęgnacji, utrzymania higieny, zabawy, żywienia, wypoczynku. Dzieci biorą udział w zabawach muzyczno-ruchowych wykorzystując motorykę i koordynację ruchu, zabawach plastycznych oraz tematycznych. Praca opiekuńczo-wychowawcza jest prowadzona na podstawie miesięcznych planów zajęć z uwzględnieniem charakterystyki każdego miesiąca. Opieka odbywa się w warunkach zbliżonych do warunków domowych. Prowadzone zajęcia zabawowe z elementami edukacji, uwzględniające indywidualne potrzeby dziecka, gwarantują maluchom właściwą opiekę pielęgnacyjną oraz edukacyjną.

Placówka wspiera rodziców w opiece i wychowaniu najmłodszych, jednak przede wszystkim zapewnia dziecku możliwość rozwoju poprzez zabawę w czasie gdy rodzice ze względów zawodowych nie mogą sprawować jej osobiście.

4. Kultura

4.1. Gminny Ośrodek Kultury w Suchożebrach

Działania w zakresie kultury na terenie Gminy Suchożebrzy realizowane są przez powołaną w 2015 r. samorządową instytucję kultury tj. Gminny Ośrodek Kultury w Suchożebrach. W 2024 r. funkcję dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury w Suchożebrach pełniła Pani Aneta Wyżywniak. W roku 2024 dotacja podmiotowa na działalność Gminnego Ośrodka Kultury w Suchożebrach wyniosła 300 000,00 zł. oraz 50 000 zł. dotacji celowej

Do głównych zadań instytucji należy upowszechnianie wiedzy o kulturze, wspieranie i rozwój amatorskich ruchów artystycznych, organizowanie spotkań, warsztatów i wydarzeń o charakterze kulturalnym oraz promocyjnym gminy, a także współpraca z mieszkańcami, samorządem, placówkami oświatowymi i organizacjami pozarządowymi.

Przy Gminnym Ośrodku Kultury w Suchożebkach działa zespół „Babie Lato”.

W roku 2024 GOK w Suchożebkach zorganizował wiele wydarzeń o charakterze lokalnym oraz spotkań o charakterze ponadlokalnym m.in.:

Ferie Zimowe z GOKiem;

W świetlicy wiejskiej w Suchożebrach odbył się z okazji Dnia Kobiet recital Jacka Borkowskiego;

II Gminny Dzień Dziecka;

Wakacje z GOK-iem;

Konkurs na Najpiękniejszy Wieniec Dożynkowy podczas Festynu Gminnego „Złota jesień”

Zespół Babie Lato został zaproszony do występu na żywo podczas otwarcia programu Dzień Dobry TVN

11 listopada Gminne Obchody Narodowego Święta Niepodległości. Piąta edycja

8 grudnia, w kościele parafialnym Parafia pw. Św. Marii Magdaleny w Suchożebkach odbył się wyjątkowy koncert, w którego programie znalazły się najpiękniejsze "Ave Maria" oraz tradycyjne pieśni maryjne. Wydarzenie współfinansowane było przez Samorząd Województwa Mazowieckiego;

Ponadto Gminny Ośrodek Kultury w Suchożebach zorganizował wiele konkursów oraz współpracował z organizacjami pozarządowymi w ramach projektów realizowanych na terenie Gminy Suchożebry m. in.

- wielkanocne warsztaty kulinarne;
- konkurs Wielkanocna Pisanka;
- konkurs fotograficzny pt. „Wielkanocny Koszynek”;
- eliminacje gminne do 40 Konkursu Recytatorskiego dla Dzieci im. Kornela Makuszyńskiego;
- zajęcia wokalne i plastyczne dla dzieci i młodzieży;
- II Halowy Turniej o Puchar Wójta Gminy Suchożebry;
- I Dziecięcy Festiwal Piosenki Bajkowej;
- wakacyjne kino plenerowe;
- Piknik Muzyczny;
- XI edycja spływu kajakowego 500 kajaków w Drohiczyźnie;
- na placu przy OSP w Suchożebach odbyły się Dożynki Gminne 2024. Bogaty program przygotowany przez dzieci i młodzież z placówek oświatowych z terenu Gminy Suchożebry, występy zespołów ludowych tj. Babie Lato, Moko-Bęc, Zespół Śpiewaczy Chodów, występ finalistki The Voice Kids - Aleksandry Antoniak oraz gwiazd wieczoru Zespołu Focus i Zespołu Junior. Podczas Dożynek został rozstrzygnięty konkurs na Najpiękniejszy Wieniec Dożynkowy. Pierwsze miejsce zajęło Sołectwo Przygody, drugie miejsce przypadło Sołectwu Suchożebry, a na trzecim uplasowało się KGW Wola Suchożebrska „Siła Woli”;
- konkurs fotograficzny pt. „Zabierz GOK na wakacje”;
- Konkurs fotograficzny pt. „Magia jesieni w Suchożebach”;
- VII Gminny Dzień Seniora w Suchożebach;
- warsztaty florystyczne;
- konkurs fotograficzny pt. „Magia jesieni w Suchożebach”;
- w kościele parafialnym Parafii pw. Św. Marii Magdaleny w Suchożebach odbył się koncert "Pamięci Tych, co odeszli...", w którego programie znalazły się utwory nieżyjących już, znanych, polskich artystów tj. Cz. Niemen, A. German, Z. Wodecki, A. Jantar, M. Grechuta, K. Krawczyk. Współorganizatorem wydarzenia był Samorząd Województwa Mazowieckiego. Mazowsze serce Polski. Partnerem wydarzenia była Gmina Suchożebry;
- konkurs Kalendarz Adwentowy.

4.2. Gminna Biblioteka Publiczna w Krześlinie

Drugą instytucją kultury na terenie Gminy Suchożebry jest **Gminna Biblioteka Publiczna w Krześlinie**, która zatrudnia 2 osoby: bibliotekarza na pełnym etacie, oraz dyrektora na 1/5 etatu, który kieruje placówką. W 2024 r. funkcję dyrektora Gminnej Biblioteki Publicznej w Krześlinie pełniła Pani Aneta Wyżywniak.

Stan księgozbioru to 7 211 książek. W 2024 r. zakupionych zostało 721 książek, w tym ze środków budżetowych powiatu siedleckiego 61 książek, ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego 190 książek, a z budżetu własnego 470 książek. Biblioteka otrzymała również 176 książek pochodzących od darczyńców. Wypożyczonych na zewnątrz zostało 2 701 książek. Ze względu na zniszczenie, niekompletność serii oraz nieaktualność zubytkowanych zostało 1 854 książki.

Liczba zarejestrowanych czytelników w 2024 roku to 189. Zanotowaliśmy 943 odwiedziny w naszej bibliotece. Biblioteka w 2024 roku brała udział w akcji „Mała książka - wielki człowiek”, do której przystąpiło 21 dzieci.

Dotacja podmiotowa na działalność dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Krześlinie w 2024 r. wynosiła 189 213,69 zł. Na zakup nowych książek wydatковано 21 644,84 zł, w tym środki własne to 14 045,84 zł., dotacja z MKiDN w kwocie 5 385,00 zł. oraz środki otrzymane z M-GBP im. I. Ostaszyk w Mordach, pełniące obowiązki biblioteki powiatowej 1 500,00 zł.

Książki są wprowadzane do systemu bibliotecznego Mak+. Na każdą książkę przyklejany jest kod kreskowy i numer klasyfikacji bibliotecznej. Wykonywane są wystawki okolicznościowe z książek znajdujących się w naszej bibliotece. W tym roku zostało zrobionych 22 wystawki upamiętniające ważne wydarzenia historyczne, okolicznościowe oraz życiorysy sławnych ludzi.

Pracownicy biblioteki uczestniczą w szkoleniach i warsztatach organizowanych przez Bibliotekę Powiatową w Mordach. W tym roku takich szkoleń odbyło się 5. Odbył się również jeden wyjazd studyjny do Warszawy.

Biblioteka aktywnie angażuje się w działania promujące czytelnictwo oraz integrację lokalnej społeczności organizując różnorodne wydarzenia kulturalne i edukacyjne. Dzięki współpracy z lokalnymi instytucjami i organizacjami, placówka wzbogaca ofertę kulturalną regionu, przyczyniając się do rozwoju społecznego i kulturalnego mieszkańców. Jej działalność pokazuje, jak ważne jest pielęgnowanie tradycji czytelniczych i tworzenie przestrzeni do spotkań i wymiany myśli.

W roku 2024 GBP w Krześlinie zorganizowała m.in. następujące wydarzenia:

Interaktywny spektakl teatralny pt. "Pan Twardowski"

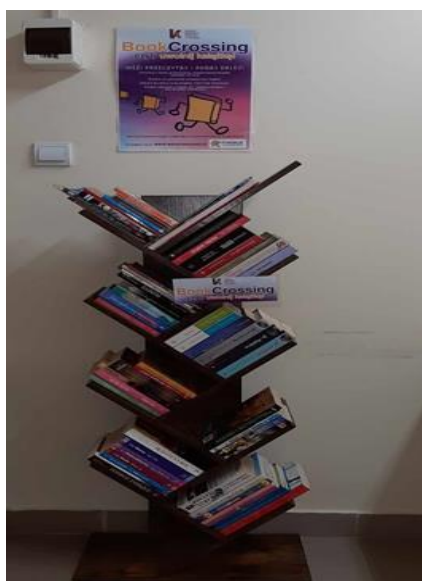
Spotkanie z Panią Zofią Paczóska - autorką i współautorką m.in. cyklu albumów o historiach polskich kapliczek i krzyży przydrożnych „Tajemnice Mazowieckich kapliczek i krzyży przydrożnych”, „Tajemnice kapliczek i krzyży przydrożnych Polski Wschodniej”.

„Narodowe Czytanie” czytanie fragmentów „Kordiana” Juliusza Słowackiego

Ponadto Gminna Biblioteka publiczna w Krześlinie zorganizowała wiele konkursów oraz współpracowała z organizacjami pozarządowymi w ramach projektów realizowanych na terenie Gminy Suchożebry m. in.

- konkurs „Kwiaty dla Niepodległej”,
- konkurs „Niepodległa Polska”,
- spotkanie autorskie z Jakubem Bączkowskim,
- spotkanie autorskie z Aldoną Anną Skirgiełło autorką książki "Aldona z Podlasia",
- Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich w Klubie Dziecięcym w Suchożebkach,
- Dzień Bibliotekarza i Bibliotek,
- warsztaty komiksowe dla dzieci,
- konkurs historyczno – literacki „Kapliczki przydrożne”,
- konkurs „Pocztówka z wakacji”.

W budynku Urzędu Gminy Suchożebry powstał punkt bookcrossingowy.

Bookcrossing polega na zostawianiu przeczytanych książek w miejscach publicznych (park, pociąg, wybrany sklep, teatr, kawiarnia, galeria, kino), jak również w miejscach w tym celu przygotowanych - półkach, stolikach, regałach po to, by znalazca mógł je przeczytać i przekazać dalej.

5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchożebrach w roku 2024 wpisały się w ramy lokalnej polityki społecznej poprzez realizację głównych zamierzeń, zawartych w **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Suchożebry na lata 2021-2030**. Została ona przyjęta Uchwałą Nr XXIII/161/2020 Rady Gminy Suchożebry z dnia 26 listopada 2020 r.

W Strategii uwzględniono zakres problematyki społecznej, który ma swoje źródło w regulacjach normatywnych. W przedstawionym kontekście planowaniem strategicznym objęto następujące dziedziny: wspieranie rodziny, wsparcie osób niepełnosprawnych, zdrowie psychiczne, profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, aktywność i integrację społeczną seniorów, promocję zatrudnienia, reintegrację zawodową i społeczną osób podlegających wykluczeniu społecznemu, wsparcie osób z problemem ubóstwa, problem przestępczości, rewitalizację społeczną. Cele strategiczne i kierunki działań sformułowane zostały w oparciu o analizę systemu pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, profilaktyki uzależnień i sytuację na lokalnym rynku pracy. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych zakłada rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, szeroką współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze polityki społecznej.

Działania GOPS w Suchożebrach zawarte są również w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Suchożebry na lata 2024-2028 przyjętym Uchwałą Nr LXII/454/2024 Rady Gminy Suchożebry dnia 25 stycznia 2024 r. Celem głównym niniejszego programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych i uwikłanych w przemoc.

Cele szczegółowe Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie to:

1. Wsparcie rodzin doświadczających przemocy.
2. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych mających na celu podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy w rodzinie.
3. Zapewnienie ofiarom przemocy domowej specjalistycznego poradnictwa m.in. psychologicznego, prawnego, socjalnego, terapeutycznego, finansowego.

Istotnym elementem oddziaływania na rodzinę były zadania podejmowane przez Zespół Interdyscyplinarny i jego grupy robocze, które opierają swą pracę na ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zadaniem grup roboczych jest m.in. opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań. Członkami Zespołu Interdyscyplinarnego i jego grup roboczych są przedstawiciele pomocy społecznej, funkcjonariusze policji, członkowie GKRPA, przedstawiciele oświaty, a także kuratorska służba zawodowa Sądu Rejonowego w Siedlcach.

W 2024 roku wszczęto 16 procedur Niebieskiej Karty. Kontynuowano z poprzednich lat 2 procedury Niebieskiej Karty, natomiast zamknięto 9 kart. We wszczętych procedurach dotkniętych przemocą domową było 15 kobiet i 1 mężczyzna.

Formy przemocy zdiagnozowane na terenie na Gminy Suchożebry: fizyczna- naruszenie nietykalności fizycznej, psychiczna- naruszenie godności osobistej, ekonomiczna- naruszenie własności.

Pracami całego Zespołu Interdyscyplinarnego i jego grup, kieruje przewodniczący. W materiałach promocyjnych, które są udostępniane mieszkańcom gminy m.in. na tablicach ogłoszeń, na stronie internetowej lub w trakcie indywidualnych spotkań służb pomocy społecznej są udzielane informacje o formach wsparcia i miejscach wsparcia dla osób przeżywających trudności wynikające z przemocy w rodzinie.

W celu stworzenia optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, a w szczególności życia dzieci stworzono Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 w Gminie Suchożebry. Program opracowano w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, został przyjęty Uchwałą Nr XI/64/2025 Rady Gminy Suchożebry dnia 6 lutego 2025 r.

5.1. Struktura organizacyjna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchożebdach

Obszarem działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchożebdach jest Gmina Suchożebry. Regulamin organizacyjny GOPS określa strukturę organizacyjną oraz podział zadań. Pracownicy spełniają wymagania ustawowe w zakresie posiadanych kwalifikacji. Według stanu w 2024 r. w GOPS zatrudnionych było 9 osób, w tym 3 pracowników socjalnych wykonujących zadania z zakresu pomocy społecznej.

Tabela nr 6 Stan zatrudnienia w GOPS

LP	Umowa o pracę	Liczba osób
1	Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	1
2	Główny Księgowy	1
3	Specjalista Pracy Socjalnej	2
4	Pracownik socjalny/referent ds. świadczeń rodzinnych	1
Umowa zlecenie		
1	Terapeuci	3
2	Asystent rodziny	1

5.2. Pomoc społeczna

W 2024 roku ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych skorzystało 71 rodzin, w których wspólne gospodarstwo domowe prowadziło 153 osób. W obszarze największego zainteresowania służb pomocy społecznej, a więc pracowników socjalnych są rodziny objęte pomocą z powodu: ubóstwa, niepełnosprawności, alkoholizmu, bezrobocia, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych.

5.2.1 Zadania własne o charakterze obowiązkowym

a) Pomoc i wsparcie w postaci świadczeń pieniężnych

- **zasiłki okresowe**

Zasiłek okresowy adresowany jest do osób i rodzin o dochodach niższych niż kryterium ustawowe, które wynosi na osobę w rodzinie 600,00 zł netto, a na osobę samotną 776,00 zł netto oraz zasobach pieniężnych nie wystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

- **zasiłki stałe**

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności spełniającym kryterium dochodowe. Kwota zasiłku nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. Maksymalna kwota zasiłku stałego wynosi 1000,00 zł.

- **zasiłki celowe i specjalne celowe**

Zasiłek celowy to świadczenie skierowane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, koniecznych niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także pokrycie kosztów pogrzebu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach rodzinie przyznane mogą być zasiłki celowe specjalne.

- **zasiłki celowe i specjalne celowe na zakup żywności**

Zasiłki celowe na zakup żywności (w ramach Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024 - 2025”).

b) Pomoc w postaci świadczeń niepieniężnych

- **Zapewnienie posiłku oraz dożywianie**

W 2024 roku GOPS w Suchożebkach realizował rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”. Pomoc w formie dożywiania udzielana była dzieciom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej.

- **Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu**

Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej

samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

- **Kierowanie do schroniska i ośrodka wsparcia**

Osoba bezdomna to według ustawy o pomocy społecznej to osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

- **Wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej**

Decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej.

- **Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2021-2027 (PO PŻ)** współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

- **Praca socjalna**

Istotnym elementem pomocy niepieniężnej tutaj jest świadczona przez pracowników praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. Polega ona m.in. na prowadzeniu rozmów uświadamiających problem choroby alkoholowej, współzależnienia, motywowaniu do podjęcia leczenia odwykowego, udzielaniu poradnictwa socjalnego, wypełnianiu wszelkich niezbędnych w danej sytuacji klienta dokumentów i wniosków, np. do Powiatowego Zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności czy do Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego, a także kontaktowanie się z danymi instytucjami, a w razie konieczności zrobienie osobom tego potrzebującym zakupów. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

Tabela nr 7 Zakres pomocy pieniężnej i niepieniężnej w 2024 roku

L.p.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota świadczeń w zł
Świadczenie pieniężne			
1.	Zasiłki okresowe	14	19 889,00
2.	Zasiłki stałe	21	197 173,00
3.	Zasiłki celowe i celowe specjalne	16	9 600,00
4.	Zasiłki celowe na zakup żywności	41	43 100,00
5.	Stypendia szkolne	12	11 308,80
6.	Dodatki mieszkaniowe	2	4 158,48
7.	Zdarzenia losowe	1	1 000
Świadczenie niepieniężne			
1.	Dożywianie uczniów w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu”	21	15 144,00
2.	Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	6	39 413,00
3.	Domy Pomocy Społecznej	4	124 512,00
4.	Schronienie	3	46 575,00
5.	Świadczenia opieki zdrowotnej	10	-
6.	Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020	350	110 818,55
7.	Praca socjalna	74	-

5.2.2 Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Realizacja świadczeń rodzinnych związana jest z prowadzeniem postępowań administracyjnych w celu ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka,

- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
- zasiłek dla opiekuna jako świadczenie będące realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. akt TK akt K 27/13,
- świadczenie rodzicielskie.

Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego.

Osoba mająca prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

Kwoty kryteriów dochodowych uprawniających do zasiłku rodzinnego, a także wysokość poszczególnych świadczeń rodzinnych podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin.

• **Fundusz Alimentacyjny**

Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1 209 zł na osobę. W/w świadczenia, do dnia 30.09.2024 roku przysługiwały osobom uprawnionym w wysokości bieżąco ustalonych alimentów jednakże nie wyższej niż 500,00 zł. miesięcznie, natomiast od 01.10.2024 roku w oparciu o zmianę ustawę o pomocy

osobom uprawnionym do alimentów z dnia 21 listopada 2024 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego są wypłacane w wysokości bieżąco zasądzonych alimentów, jednakże w kwocie nie wyższej niż 1 000 zł. miesięcznie. Świadczenia te przyznawane są na okres świadczeniowy, który trwa od października danego roku do końca września roku następnego.

• **Karta Dużej Rodziny**

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz

ułatwia dostęp do dóbr i usług. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci.

Tabela nr 8 Świadczenia rodzinne przyznane i wypłacone 2024 roku

L.p	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota w zł
1.	Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	137	203 690,09
2.	Zasiłek pielęgnacyjny	108	252 964,68
3.	Świadczenie pielęgnacyjne	44	68 423,10
4.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	1	620,00
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	12	12 000,00
6.	Świadczenie rodzicielskie	10	1 421 749,70
7.	Świadczenie „Za życiem”	2	8 000,00
8.	Fundusz alimentacyjny	19	96 498,00
9	Karta Duże Rodziny	22 rodziny, 67 kart	-
Łączna kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych w zł			2 063 945,57

5.2.3 Dodatki do źródeł ogrzewania

- **Bon energetyczny**

Zasady i tryb przyznawania oraz ustalania i wypłaty bonu energetycznego regulowały przepisy ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego. Bon energetyczny był formą wsparcia finansowego dla gospodarstw domowych o określonych dochodach w związku z wzrostem cen energii elektrycznej.

- **Refundacja podatku VAT odbiorcom paliw gazowych**

Refundacja podatku VAT od ceny gazu została uchwalona w ustawie z dnia 15 grudnia 2022 roku o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024r. w związku z sytuacją na rynku gazu Refundacja dotyczyła okresu od 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r.

- **Dodatek osłonowy**

Zasady i tryb przyznawania oraz ustalania i wypłaty dodatku osłonowego regulowały przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym. Dodatek osłonowy był świadczeniem pieniężnym, którego celem było zrekompensowanie rosnących cen nośników energii (gaz, prąd) oraz produktów żywnościowych.

- **Czyste powietrze – zaświadczenia**

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z NFOŚiGW lub WFOŚiGW w ramach programu „Czyste powietrze”, musi posiadać zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

Tabela nr 9 Dodatki do źródeł ogrzewania

L.p	Rodzaj	Liczba gospodarstw domowych	Kwota w zł
1.	Bon energetyczny	386	149 242,20
2.	Refundacja podatku VAT odbiorcom paliw gazowych	14	9 526,63
3.	Dodatek osłonowy	54	147 601,28
4.	Czyste powietrze	65	-
Razem		519	306 370,11

Budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2024 rok (wydatki zrealizowane) to kwota 3 972 824,35 zł.

6. Zakład Gospodarki Komunalnej

Zakład Gospodarki Komunalnej Spółka z o. o. z/s w Woli Suchożebrskiej powstał w 2013 r. w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Spółką. kieruje prezes, od marca 2021 r. jest nim Pan Piotr Stanicki.

Przedmiotem działalności Spółki jest:

- Zaopatrzenie w wodę mieszkańców Gminy Suchożebry jest realizowane przez stację uzdatniania wody w Krynicy.
- Odprowadzenie i oczyszczenie ścieków od mieszkańców Gminy Suchożebry do gminnej oczyszczalni ścieków w Przygodach.
- Utrzymywanie w ruchu ciągłym gminnych urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych tj. sieci i obiektów oraz wykonywanie remontów tych urządzeń.
- Zawieranie umów i pobieranie należności za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków.
- Wykonywanie zadań zleconych przez gminę w zakresie drobnych napraw nawierzchni dróg, poboczy i rowów odpływowych, zimowego utrzymania tych dróg, oraz bieżącego utrzymania terenów zielonych położonych na terenie Gminy Suchożebry.
- Wykonywanie innych prac mechanizacyjnych i remontowych świadczonych na rzecz odbiorców indywidualnych jaki i firm.

III. DEMOGRAFIA

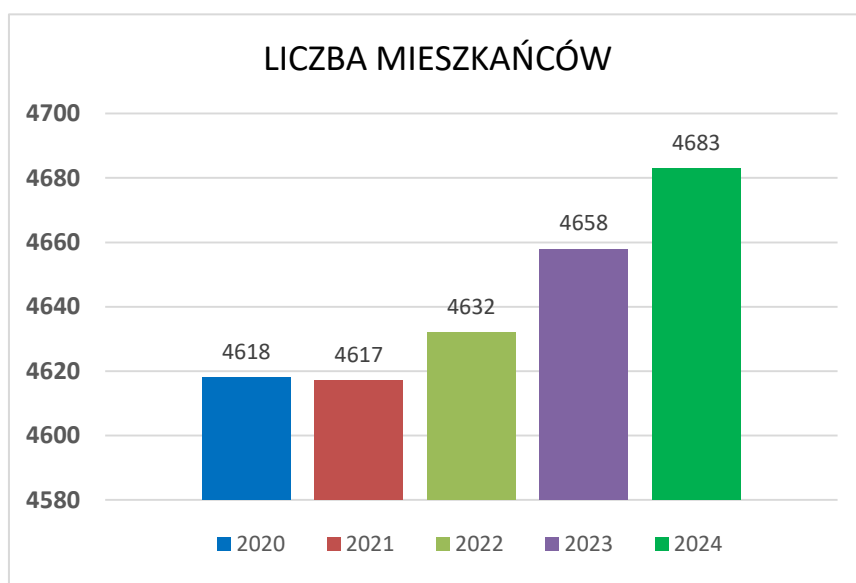
Gminę Suchożebry, na podstawie rejestru mieszkańców, w roku 2024 zamieszkiwało 4 683 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2024 r.), w tym 2 360 mężczyzn i 2 323 kobiet.

W tzw. wieku "produkcyjnym" było 2747 osób, co stanowi 58,66 % wszystkich zamieszkałych na obszarze naszej gminy, 985 mieszkańców to emeryci (21,03 %), natomiast 951 osób to dzieci i młodzież do 18 lat (20,31 %).

Rok 2024 był kolejnym rokiem, w którym liczba mieszkańców gminy zwiększyła się w niewielkim stopniu w stosunku do roku ubiegłego. Zwiększył się również udział osób w wieku produkcyjnym o 22 osoby.

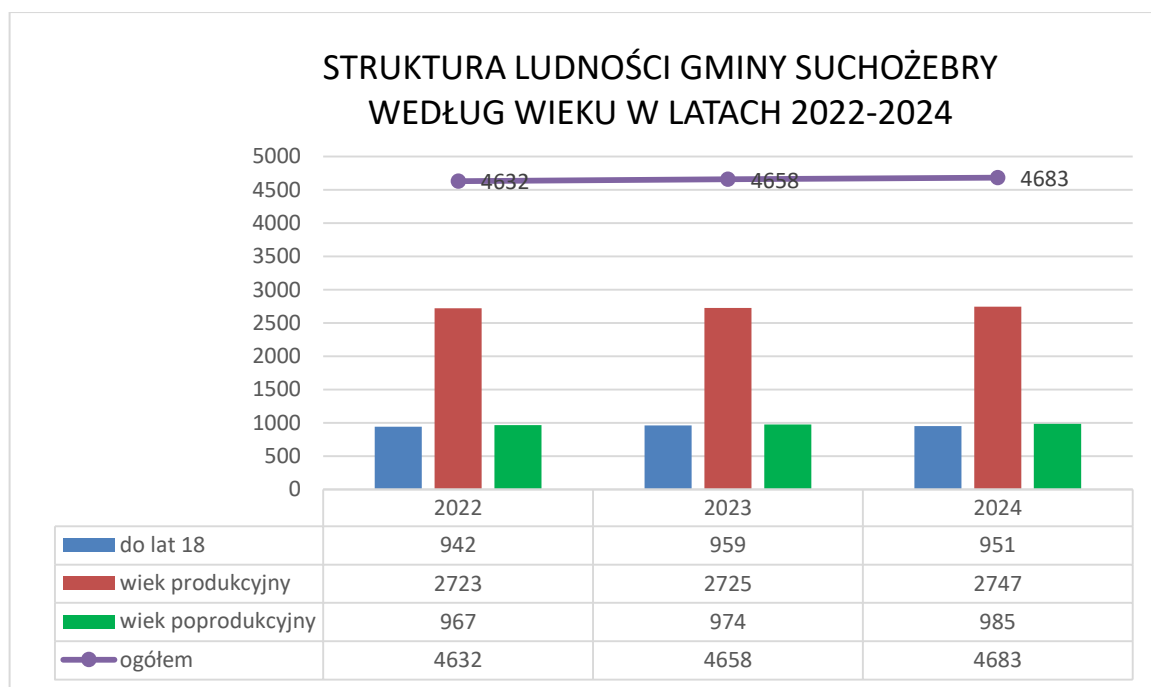
Wpływ na ten stan miało osiedlanie się nowych mieszkańców na terenie gminy.

Wykres nr 2. Liczba mieszkańców na przełomie 5 lat.

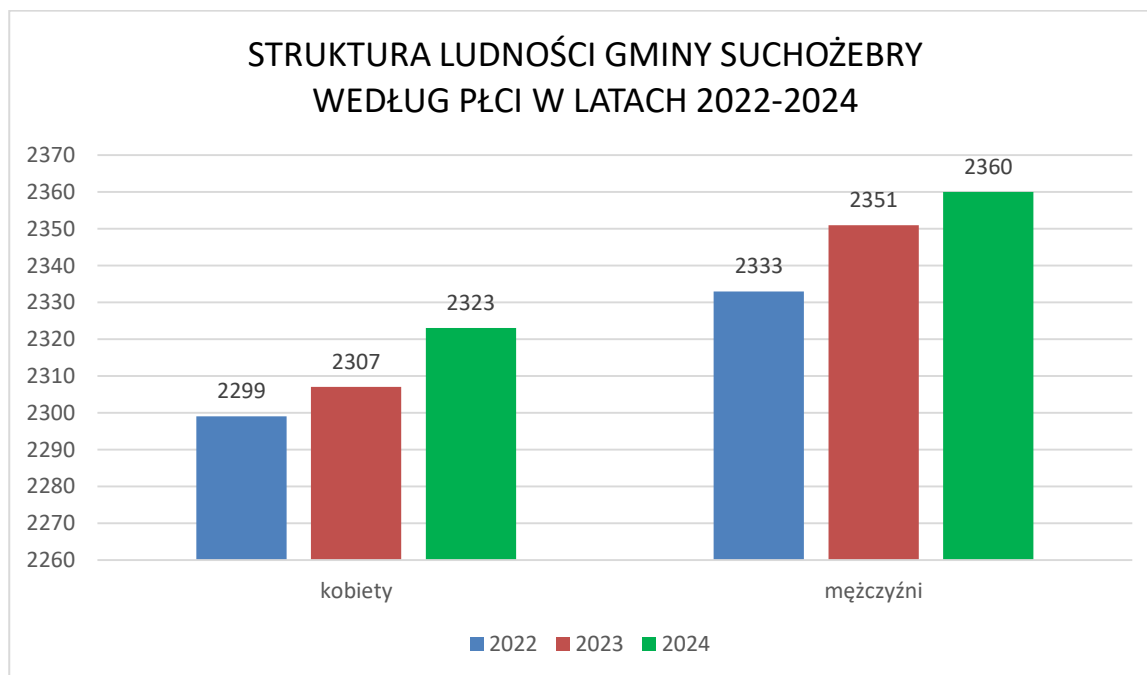

Strukturę wiekową osób zameldowanych w zależności od grupy wiekowej przedstawia wykres poniżej.

Wykres nr 3. Liczba mieszkańców w poszczególnych grupach wiekowych.

Wykres nr 4. Liczba mieszkańców z podziałem na płeć.

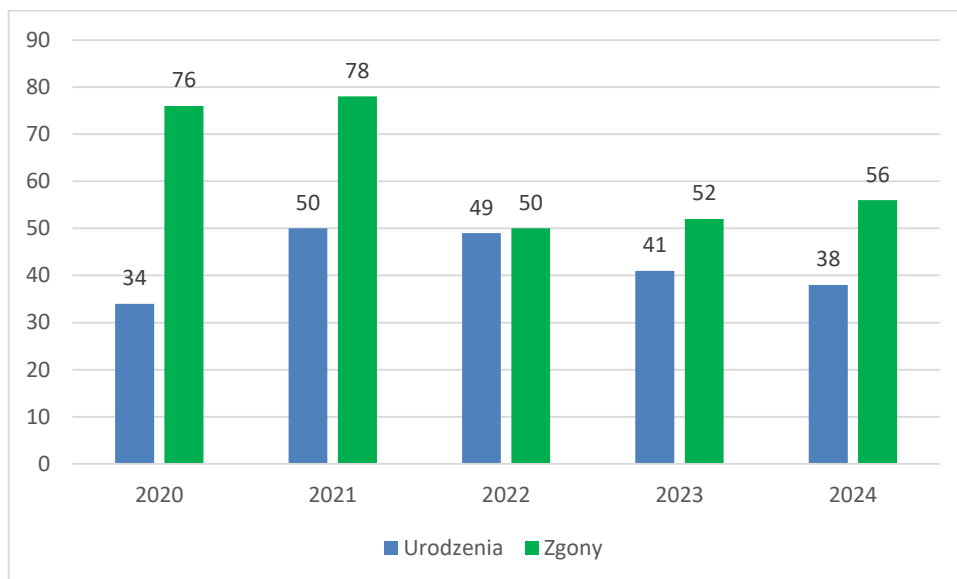

Szczegółowe dane dotyczące osób zameldowanych w poszczególnych sołectwach przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 10 Liczba ludności w sołectwach

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności	Liczba ludności	Bilans
		(stan na 1.01.2024 r.)	(stan na 31.12.2024 r.)	
1.	Borki Siedleckie	306	309	+3
2.	Brzozów	291	288	-3
3.	Kopcie	104	106	+2
4.	Kownaciska	333	349	+16
5.	Krynica	269	265	-4
6.	Krześlin	230	231	+1
7.	Krześlinek	170	167	-3
8.	Nakory	211	203	-8
9.	Podnieśno	427	432	+5
10.	Przygody	383	384	+1
11.	Sosna-Kicki	49	49	0
12.	Sosna-Korabie	24	23	-1
13.	Sosna-Kozółki	110	113	+3
14.	Sosna-Trojanki	79	81	+2
15.	Stany Duże	101	98	-3
16.	Stany Małe	79	79	0
17.	Suchożebry	598	597	-1
18.	Wola Suchożębska	894	909	+15
19.	OGÓLEM	4658	4683	+25

Wykres nr 5. Statystyka urodzeń i zgonów

Statystyka zdarzeń w ewidencji ludności w okresie: 01.01.2024 – 31.12.2024:

POBYT STAŁY:

Ilość zameldowań na pobyt stały: 175, w tym cudzoziemców: 0.

Ilość wymeldowań z pobytu stałego: 150 w tym cudzoziemców: 0.

POBYT CZASOWY:

Ilość zameldowań na pobyt czasowy: 415, w tym cudzoziemców: 386.

Ilość wymeldowań z pobytu czasowego: 462, w tym cudzoziemców: 425.

INNE:

Ilość wydanych dowodów osobistych: 431.

W 2024 r. na terenie Gminy Suchożebry zameldowało się 386 obcokrajowców następujących narodowości:

Algieria – 1 osoba

Azerbejdżan – 1 osoba

Białoruś – 11 osób

Filipiny – 4 osoby

Gruzja – 22 osoby

Indie - 41 osób

Kazachstan – 6 osób

Kirgistan – 15 osób

Nepal – 90 osób

Rosja – 1 osoba

Szwajcaria – 1 osoba

Ukraina – 192 osoby

Wielka Brytania – 1 osoba.

W 2024 r. nadano 128 numerów PESEL, w tym 7 nr PESEL UKR cudzoziemcom przybyłym do Polski w związku z działaniami wojennymi na terenie Ukrainy. Ponadto, 21 osobom posiadającym już numer PESEL, został nadany po raz pierwszy status UKR.

Po raz kolejny był obchodzony jubileusz 50 rocznicy pożycia małżeńskiego. Jubilaci w obecności kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Siedlcach odnowili przysięgę małżeńską. Małżonkowie z rąk Wójta Gminy Suchożebry, otrzymali pamiątkowe medale. Zespół Babie Lato działający przy Gminnym Ośrodku Kultury w Suchożebkach swoim występem uświetnił uroczystość.

IV. CENTRALNA EWIDENCJA I INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

W roku 2024 na terenie Gminy Suchożebry zarejestrowanych było 222 podmiotów gospodarczych tj. indywidualna działalność gospodarcza oraz działalność prowadzona w formie spółek cywilnych.

W roku sprawozdawczym:

- 4 podmioty zakończyły działalność,
- 5 rozpoczęły działalność,
- 5 zawiesiło działalność,
- 6 wznowiły działalność.

V. INFORMACJE FINANSOWE

Budżet Gminy Suchożebry na 2024 rok został podjęty Uchwałą Rady Gminy Suchożebry Nr LXI/450/2023 z dnia 28 grudnia 2023 roku. W ciągu roku budżetowego dokonano 42 zmian planu budżetu, w tym: 13 uchwałami Rady Gminy Suchożebry i 29 zarządzeniami Wójta Gminy Suchożebry.

Dochody ogółem budżetu gminy w 2024 roku zaplanowano w kwocie 40 547 283,81 zł, a zrealizowano w kwocie 40 443 091,51 zł, tj. 99,74 %, w tym:

Dochody bieżące - plan 31 020 091,43 zł, wykonanie 30 911 622,23 zł, tj. 99,65 %,

Dochody majątkowe - plan 9 527 192,35 zł, wykonanie 9 531 469,28 zł, tj. 100,04 %.

Tabela nr 11 Źródła wykonanych dochodów budżetu Gminy Suchożebry w 2024 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	Wykonanie w %
I.	Dochody własne	7 912 453,14	7 873 023,17	99,50
II.	Subwencje	10 650 863,00	10 650 873,00	100,00
II.1	Część oświatowa	8 204 169,00	8 204 169,00	100,00
II.2	Część wyrównawcza	1 825 089,00	1 825 089,00	100,00
II.3	Część rozwojowa	271 876,00	271 876,00	100,00
II.4	Uzupełnienie subwencji ogólnej	349 729,00	349 739,00	100,00
III.	Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	6 971 789,00	6 971 789,00	100,00
IV.	Dotacje celowe	15 012 178,67	14 947 406,34	99,57
IV.1	Dotacje na zadania własne	11 011 403,65	10 989 743,51	99,80
IV.2	Dotacje na zadania zlecone	3 972 775,02	3 938 546,83	99,14
IV.3	Dotacje na zadania powierzone	28 000,00	19 116,00	68,27
Łącznie:		40 547 283,81	40 443 091,51	99,74

Wydatki ogółem budżetu gminy w 2024 roku zaplanowano w kwocie **42 564 856,95 zł**, zrealizowano w kwocie **40 251 755,15 zł**, tj. 94,57% w tym:

- 1. Wydatki bieżące gminy – na plan 30 034 096,01 zł wykorzystano 28 338 380,11zł, tj. 94,35% planu, w tym na:**
  - a) realizację zadań własnych – na plan 26 061 320,99 zł wykorzystano 24 399 833,28 zł, tj. 93,62% planu
  - b) realizację zadań zleconych gminie – na plan 3 972 775,02 zł wykorzystano 3 938 546,83 zł, tj. 99,14% planu.
- 2. Wydatki majątkowe – na plan 12 530 760,94 zł wykonano na kwotę 11 913 375,04 zł, tj. 95,07%, w tym:**
  - a) wydatki inwestycyjne gminy – na plan 11 904 363,94 zł wykonano kwotę 11 774 810,68 zł, tj. 98,91%,

b) wydatki na zakupy inwestycyjne – na plan 479 065,00 zł zrealizowano kwotę 65 979,70 zł, tj. 13,77%,

c) dotacje przekazane na dofinansowanie zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych – na plan 147 332,00 zł zrealizowano kwotę 72 584,66 zł, tj. 49,27%.

Wynik budżetu gminy za 2024 rok zamknął się nadwyżką w wysokości **191 336,36 zł**.

Przychody w 2024 roku zrealizowano w łącznej kwocie **1 936 718,42 zł**, (co stanowi 87,34% planu), w tym:

- kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych – 1 000 000,00 zł;
- nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych: 170 953,28 zł;
- niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 16 150,14 zł;
- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 749 615,00 zł.

Rozchody w 2024 roku zrealizowano w łącznej kwocie **200 000,00 zł** (co stanowi 100,00% planu), w tym:

- Spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych – 200 000,00 zł w tym: kredyty 200 000,00 zł.

Rozchody stanowią spłatę raty kredytu długoterminowego zaciągniętego w Banku Spółdzielczym w Halinowie w 2023 roku.

Stan zadłużenia z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów na dzień 31 grudnia 2024r. wynosi **1 549 615,00 zł**.

Poszczególne tytuły zadłużenia:

1. Kredyt długoterminowy zaciągnięty w 2023 roku w Banku Spółdzielczym w Halinowie – 549 615,00 zł
2. Kredyt długoterminowy zaciągnięty w 2024 roku w Banku Spółdzielczym w Halinowie – 1 000 000,00 zł.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. nie odnotowano zobowiązań wymagalnych, niewymagalne zobowiązania, których termin zapadalności przypada na 2025 rok, wyniosły 1 329 911,96 zł, natomiast należności wymagalne (zaległości), których nie zrealizowano w wymagalnym terminie wynosiły 800 438,53 zł.

Tabela nr 12 Wykonanie budżetu Gminy Suchożebry w latach 2020 – 2024 (w zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie za 2020	Wykonanie za 2021	Wykonanie za 2022	Wykonanie za 2023	Wykonanie za 2024
A. DOCHODY (1+2)	26 738 774,29	28 785 307,76	30 469 464,47	28 996 802,47	40 443 091,51
1. Dochody bieżące	26 065 731,23	27 017 712,74	30 016 683,76	24 909 395,61	30 911 622,23
2. Dochody majątkowe	673 043,06	1 767 595,02	452 780,71	4 087 406,86	9 531 469,28
B. WYDATKI OGÓŁEM (1+2)	26 430 307,06	28 844 057,30	31 018 250,39	28 701 342,90	40 251 755,15
1. Wydatki bieżące	23 562 754,88	25 025 718,42	26 915 168,76	23 961 757,64	28 338 380,11
2. Wydatki majątkowe	2 867 552,18	3 818 338,88	4 103 081,63	4 739 585,26	11 913 375,04
C. WYNIK BUDŻETU (NADWYŻKA+/-DEFICYT) (A-B)	308 467,23	- 58 749,54	- 548 785,92	295 459,57	191 336,36
D1. PRZYCHODY OGÓŁEM:	2 385 731,66	1 892 450,95	1 386 486,16	1 038 325,16	1 936 718,42
1. Kredyty, pożyczki	0,00	0,00	397 066,31	749 615,00	1 000 000,00
2. Spłata udzielonych pożyczek	0,00	6 184,64	0,00	0,00	0,00
3. Nadwyżka z lat ubiegłych/niewykorzystane środki	8 435,49	528 646,47	989 419,85	168 492,56	187 103,42
4. Wolne środki	2 377 296,17	1 357 619,84	0,00	120 217,60	749 615,00
D2. ROZCHODY OGÓŁEM:	1 307 932,58	844 281,56	548 990,08	397 066,31	1 000 000,00
1. Spłaty kredytów i pożyczek	801 747,94	844 281,56	548 990,08	397 066,31	1 000 000,00
2. Udzielone pożyczki	6 184,64	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Inne cele	500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tabela nr 13 Zrealizowane dochody budżetu Gminy Suchożebry z tytułu podatków oraz opłat w latach 2020 – 2024 (w zł)

L.p.	Lata	2020	2021	2022	2023	2024
1	udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	388 065,22	467 539,32	480 167,00	600 903,00	592 555,00
2	udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	3 490 132,00	3 919 678,00	6 260 368,57	3 328 262,00	6 379 234,00
3	podatek rolny	657 522,11	640 315,88	668 849,88	708 764,46	704 415,50
4	podatek od nieruchomości	2 178 853,19	2 253 657,76	2 325 191,10	2 452 556,93	2 657 341,62
5	podatek leśny	55 921,60	57 372,94	62 197,34	93 654,68	95 004,60
6	podatek od środków transportowych	213 727,01	221 433,84	265 693,00	303 284,63	365 981,63
7	podatek dochodowy od osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej	0,00	260,00	1 192,00	940,83	1 340,52
8	podatek od czynności cywilnoprawnych	172 331,00	274 830,26	290 028,93	434 265,12	354 871,04
9	wpływy z opłaty skarbowej	17 699,00	16 356,00	15 119,00	15 346,00	13 847,00
10	wpływy z opłaty eksploatacyjnej	15 558,20	13 583,20	42 322,48	46 261,34	32 131,22
12	Ogółem dochody podatkowe	7 189 809,33	7 865 028,20	10 411 129,30	7 984 238,99	11 196 722,13

Tabela nr 14 Dochody i wydatki

DOCHODY					
Lata	2020	2021	2022	2023	2024
GOPS w Suchożebrach	16 544,54	21 046,54	16 118,39	17 544,37	29 403,68
Zespół Oświatowy w Krynicy	12,00	307,78	47 378,81	100 479,90	118 273,38
Zespół Oświatowy w Krześlinie	64 861,20	102 050,44	148 167,07	191 835,76	205 531,90
Zespół Szkół Publicznych w Suchożebrach	184 844,32	233 022,39	371 222,30	442 045,77	517 325,89
Klub Dziecięcy w Suchożebrach	49 296,50	63 236,98	70 723,00	83 680,00	126 216,40
Urząd Gminy Suchożebry	26 423 215,73	28 359 703,23	29 815 854,90	28 161 216,67	39 446 340,26
RAZEM:	26 738 774,29	28 779 367,36	30 469 464,47	28 996 802,47	40 443 091,51

WYDATKI					
Lata	2020	2021	2022	2023	2024
GOPS w Suchożebrach	7 988 814,41	8 051 143,69	9 721 517,81	3 278 164,39	3 972 824,35
Zespół Oświatowy w Krynicy	1 429 650,23	1 567 612,06	1 806 729,10	2 169 837,14	2 610 580,99
Zespół Oświatowy w Krześlinie	1 984 046,18	2 135 513,04	2 334 515,58	3 132 530,24	4 098 464,48
Zespół Szkół Publicznych w Suchożebrach	4 586 086,71	5 109 523,57	5 278 444,08	6 483 457,05	8 226 416,14
Klub Dziecięcy w Suchożebrach	206 883,27	237 249,35	242 049,53	315 277,01	413 286,22
Urząd Gminy Suchożebry	10 234 826,26	11 351 448,73	11 634 994,29	13 322 076,77	20 930 182,97
RAZEM	26 430 307,06	28 452 490,44	31 018 250,39	28 701 342,60	40 251 755,15

1. Podatki i opłaty lokalne

Podatki i opłaty lokalne stanowią bardzo ważny składnik dochodów budżetu gminy.

Do grupy tej należą:

- podatek od nieruchomości osób fizycznych i prawnych,
- podatek rolny osób fizycznych i prawnych,
- podatek leśny osób fizycznych i prawnych,
- podatek od środków transportowych osób fizycznych i prawnych,
- wpływy z odsetek.

Struktura wpływów z podatków i opłat lokalnych.

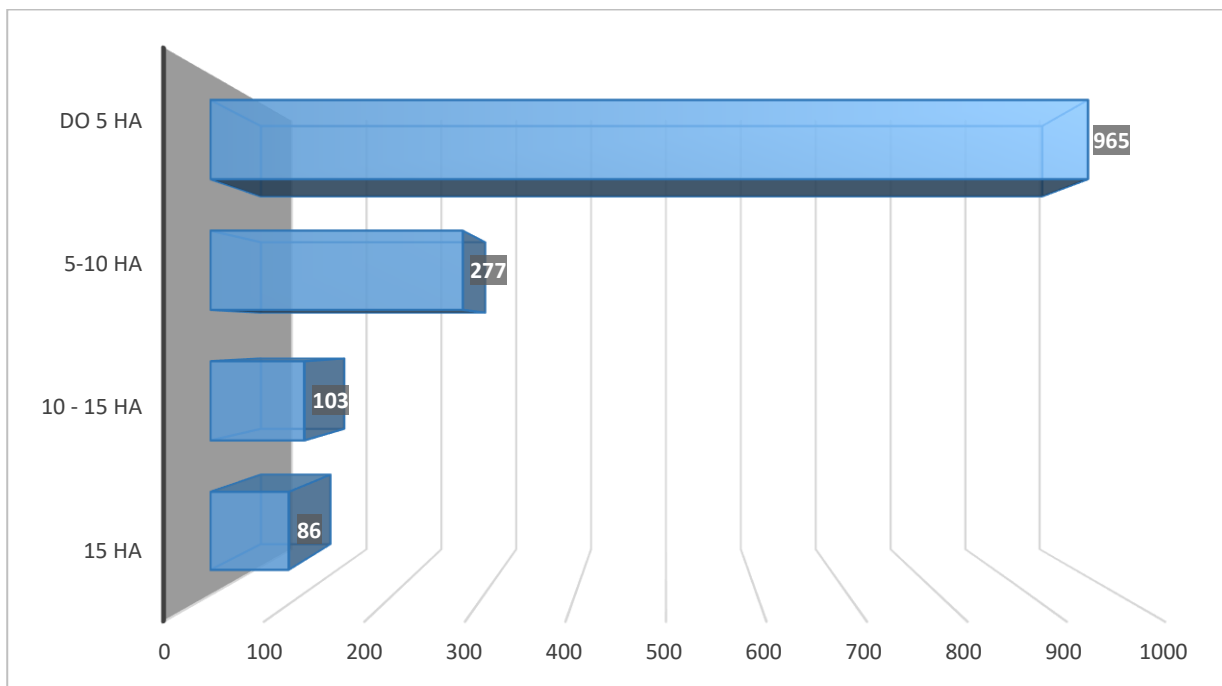
W ogólnej kwocie dochodów otrzymanych z tyt. podatków i opłat lokalnych największe wpływy otrzymywane są z tytułu podatku od nieruchomości i rolnego.

Tabela 15 Łączna kwota wpływów z tyt. podatków i opłat lokalnych w 2024 r.

RODZAJ PODATKU	KWOTA WPLYWÓW	% UDZIAŁ W DOCHODACH PODATKOWYCH
Podatek od nieruchomości od osób Prawnych	2 219 087,98	57,94
Podatek rolny od osób prawnych	5 076,00	0,13
Podatek leśny od osób prawnych	9 027,00	0,24
Podatek od środków transportowych od osób prawnych	74 824,98	2,00
Odsetki od osób prawnych	1 197,52	0,03
Podatek od nieruchomości od osób fizycznych	438 253,64	11,44
Podatek rolny od osób fizycznych	699 339,50	18,26
Podatek rolny od osób fizycznych	85 977,60	2,24
Podatek od środków transportowych od osób fizycznych	291 156,65	7,60
Odsetki od osób fizycznych	4 227,56	0,12
RAZEM	3 830 134,83	100

Zaległości w spłacie podatków i opłat lokalnych na dzień 31.12.2024 r wynosiły: 36 639,55zł.

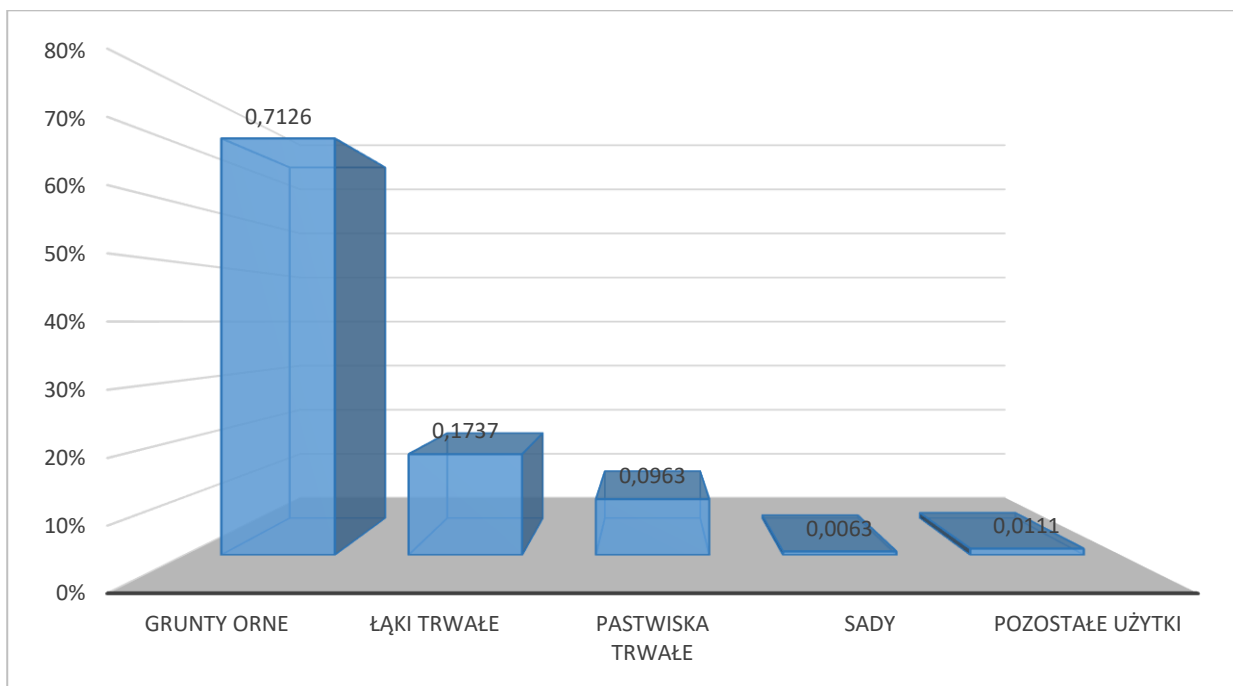
Wykres nr 6 Liczba gospodarstw rolnych według powierzchni

Źródło. Dane z Referatu Finansowo-Podatkowego

Powyższe informacje wskazują na to, że gospodarstwa małe o powierzchni poniżej 5 ha zajmują ok. 1/2 wszystkich gospodarstw na terenie Gminy. Małe gospodarstwa tj. do 10 ha, rzadko stanowią główne źródło utrzymania ich właścicieli.

Wykres nr 7 Struktura użytków rolnych w gminie

Źródło. Dane z Referatu Finansowo-Podatkowego

Powyższe dane wskazują na to, że tereny rolnicze w Gminie są w większości przeznaczone na grunty orne, niewielki stosunkowo odsetek stanowią łąki i pastwiska co jednak umożliwia prowadzenie hodowli bydła opasowego i mlecznego.

W produkcji zwierzęcej dominuje chów bydła opasowego i mlecznego, hodowla drobiu oraz zauważa się wzrost pogłowia trzody chlewnej.

VI. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

1. Strategia Rozwoju Gminy

Strategia rozwoju Gminy Suchożebry została przejęta Uchwałą Rady Gminy Suchożebry LX/434/2023 z dnia 23 listopada 2023 r. Niniejszy dokument, poprzez powiązanie bezpośrednio z budżetem gminy, jest jednym z najważniejszych instrumentów działania władz samorządowych. Poszczególne zapisy Strategii są odzwierciedleniem aktualnych potrzeb Gminy Suchożebry oraz wskazują kierunek działań lokalnych w ujęciu długofalowym. Kluczowym elementem strategii rozwoju gminy jest wizja, która określa docelowy obraz gminy w przyszłości.

Misja

Dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców i rozwijanie oferty turystycznej w oparciu o zasoby przyrodniczo-kulturowe, atrakcyjną ofertę spędzania czasu wolnego oraz propagowanie lokalnych produktów turystycznych przy jednoczesnym wspieraniu przedsiębiorczości mieszkańców i zwiększaniu ich zaangażowania w sprawy dotyczące rozwoju Gminy.

Wizja

Gmina Suchożebry jest atrakcyjnym miejscem do zamieszkania i wypoczynku. Wspierająca rozwój rolnictwa, w szczególności ekologicznego, a jednocześnie zapewniająca warunki do rozwoju istniejących i tworzenia nowych firm z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze.

Gmina dysponująca atrakcyjną ofertą spędzania czasu wolnego oraz zapewniająca miejsca do integracji społecznej mieszkańców, czego efektem jest zjednoczona, aktywna społecznie wspólnota.

Kierunki rozwoju

Stworzeniu poniższych kierunków rozwoju przyświeca cel odniesienia się do wizji, która odpowiada na zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne Gminy. Wizja mówiąca o dobrej jakości życia mieszkańców, wspieraniu rozwoju rolnictwa, turystyki i przedsiębiorczości oraz zapewnieniu dostępu do wysokiej jakości przestrzeni służących integracji przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska przyrodniczego wyodrębnia **główny cel strategii**, jakim jest *wzrost konkurencyjności Gminy na tle regionu, przy jednoczesnym zachowaniu szeroko pojętej współpracy terytorialnej, poprzez rozwój społeczno-gospodarczy, przestrzenny oraz środowiskowy.*

Na podstawie głównego celu wyodrębniono poszczególne cele strategiczne, operacyjne oraz kierunki działań.

Cel 1. Wysoki standard życia mieszkańców

Sytuacja demograficzna Gminy odzwierciedla ogólne trendy demograficzne charakterystyczne dla całego kraju. Proces starzenia się ludności spowodowany jest wydłużaniem się średniej długości życia przy jednoczesnym spadku współczynnika dzietności oraz postępującymi zmianami kulturowymi, w tym ukształtowaniem nowego modelu rodziny oraz ukierunkowaniem na rozwój osobisty. Należy mieć również na uwadze odpływ ludzi młodych do większych ośrodków miejskich w celach edukacyjnych oraz zawodowych. W celu przeciwdziałania negatywnym procesom demograficznym, kluczowym elementem jest budowanie tożsamości lokalnej, poprzez organizowanie wspólnych działań, angażujących lokalną społeczność, liderów, aktywistów oraz stowarzyszenia. W związku z coraz większym udziałem osób starszych w strukturze ludności Gminy Suchożebry, działania ukierunkowane są na aspekty dotyczące zapewnienia im odpowiedniej opieki oraz wsparcia, minimalizując tym samym problem wykluczenia społecznego. W ramach ochrony zdrowia konieczne jest również organizowanie programów profilaktycznych, a także promocja aktywnego i zdrowego stylu życia wśród wszystkich mieszkańców.

Istotnym elementem jest dostosowanie oferty kształcenia w placówkach oświatowych do istniejącego zapotrzebowania na rynku pracy. W tym celu przewiduje się działania z zakresu poprawy jakości edukacji, ukierunkowane na prowadzenie dodatkowych zajęć edukacyjnych, modernizację, remonty i doposażanie placówek oświatowych, kształcenie kompetencji cyfrowych oraz podnoszenie kompetencji nauczycieli, zapewniając tym samym optymalne warunki nauczania.

Kierunkiem działań usprawniającym i podnoszącym jakość świadczonych usług publicznych, a także wzmacniającym udział mieszkańców w życiu Gminy jest rozwój e-administracji oraz podnoszenie kompetencji pracowników samorządu. Nowoczesna administracja umożliwi rozwój społeczeństwa informacyjnego, oszczędność czasu związaną z „załatwianiem spraw”, a tym samym wzrost satysfakcji mieszkańców. Działania te powinny uwzględniać akcje informujące obywateli o możliwościach i korzyściach, a także niebezpieczeństwach wynikających z korzystania z Internetu.

Aspektem bezpośrednio wpływającym na poziom i jakość życia mieszkańców jest szeroko pojęte bezpieczeństwo. Jeden z głównych kierunków działań dotyczy wspierania działalności funkcjonariuszy Policji w ramach zapewniania odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa oraz dbałości o porządek publiczny.

I CEL STRATEGICZNY: WYSOKI STANDARD ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	
I. I. Zwiększanie aktywności społecznej	
Kierunki działań	I. I. I. Wzrost zaangażowania lokalnej społeczności w rozwój Gminy.
	I. I. II. Budowanie więzi między mieszkańcami i poczucia tożsamości lokalnej.
	I. I. III. Wzmocnienie roli organizacji pozarządowych.
	I. I. IV. Upowszechnianie idei Budżetu Obywatelskiego.
I. II. Zapewnianie wysokiej jakości usług społecznych	
Kierunki działań	I. II. I. Wsparcie jednostek organizacyjnych działających w Gminie.
	I. II. II. Rozwój srebrnej gospodarki uwzględniającej usługi opiekuńcze.
	I. II. III. Systematyczne wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.
	I. II. IV. Rozwijanie działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowego stylu życia.
	I. II. V. Wzrost umiejętności i kompetencji pracowników administracji publicznej.
	I. II. VI. Doskonalenie jakości usług publicznych świadczonych przez administrację lokalną, w tym elektronicznie.
I. III. Zapewnianie możliwości rozwoju	
Kierunki działań	I. III. I. Utworzenie atrakcyjnej oferty zajęć pozalekcyjnych w szkołach podstawowych podnoszących poziom edukacji.
	I. III. II. Modernizacja, remont i wyposażenie placówek oświatowych.
	I. III. III. Zwiększenie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3.
	I. III. IV. Promowanie idei uczenia się przez całe życie.
	I. III. V. Zwiększanie jakości doradztwa zawodowego na wszystkich etapach kształcenia.
	I. III. VI. Wzrost umiejętności i kompetencji nauczycieli.
I. IV. Dbanie o bezpieczeństwo publiczne	
Kierunki działań	I. IV. I. Wspieranie funkcjonowania służb na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.
	I. IV. II. Edukacja mieszkańców w zakresie zachowania bezpieczeństwa.
	I. IV. III. Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki uzależnień, w szczególności w środowisku dzieci i młodzieży.
	I. IV. IV. Edukacja mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa w sieci.

Cel 2. Zrównoważony rozwój gospodarczy

Poprawa sytuacji gospodarczej Gminy Suchożebry wymaga osiągnięcia efektu synergii elementów kształtujących strukturę funkcjonalną Gminy. Do zapewnienia warunków odpowiedniego rozwoju, w tym ukształtowania kapitału ludzkiego i społecznego konieczne są działania ukierunkowane na rozwój oferty usług świadczonych drogą elektroniczną. Kluczowym efektem podejmowanych działań w ramach danego celu jest minimalizacja wykluczenia cyfrowego mieszkańców Gminy. Nabycie odpowiednich kwalifikacji umożliwi mieszkańcom obszaru dostosowanie się do potrzeb lokalnego rynku pracy, a także otwiera perspektywy na wykreowanie nowych branż gospodarki, intensyfikujących rozwój Gminy. Kluczowym aspektem jest podnoszenie świadomości o możliwych rozwiązaniach w ramach szeroko pojętej przedsiębiorczości, w tym usprawnienie kanałów przepływu wiedzy.

Efektywna realizacja wskazanych celów uzależniona jest od poziomu współpracy o charakterze ponadlokalnym, wykraczającej poza wyznaczone granice administracyjne i uwzględniającej istniejące uwarunkowania nie tylko Gminy Suchożebry, ale również okolicznych obszarów. Zacieśnienie współpracy między poszczególnymi JST pozwoli na koncentrację dostępnych sił i zasobów wokół wspólnych celów.

Dostępność komunikacyjna obszaru jest jednym z głównych czynników oddziałujących na integralność funkcjonalną o charakterze regionalnym. Poprawa stanu układu komunikacyjnego stwarza szanse na intensyfikację procesów rozwojowych, szczególnie w zakresie gospodarczym, w tym ukierunkowanie działań na rozwój branży logistycznej oraz przemysłowej. Obecność nowych działalności sprzyja przyciąganiu kapitału ludzkiego, a w dłuższej perspektywie czasu pozytywnie wpłynie także na sytuację demograficzną Gminy oraz uatrakcyjni katalog oferowanych usług.

Zapewnienie sprawnego systemu komunikacyjnego, uwzględniającego zarówno infrastrukturę drogową, jak i rowerową, musi brać pod uwagę założenia z zakresu zrównoważonego rozwoju. Rozwój technologii, troska o jakość powietrza, a także coraz większa dostępność do komunikacji publicznej, znacząco wpłyną na zmniejszenie zależności mieszkańców Gminy od samochodów osobowych.

Na rozwój gospodarczy Gminy znaczący wpływ ma również obecność terenów rolniczych, które stwarzają szansę na promocję regionu, m.in. przy wykorzystaniu lokalnych produktów żywnościowych. W celu poprawy efektywności i wydajności gospodarstw rolnych oraz minimalizowania kosztów pracy, kluczowe wydaje się być stosowanie nowoczesnych maszyn, urządzeń oraz systemów. Dzięki zastosowanym technikom oczekuje się wzrostu konkurencyjności gospodarstw oraz osiągnięcie satysfakcjonujących efektów. Wśród innych kierunków rozwoju wyróżnić można także działania mające na celu zachęcenie społeczności do zakładania podmiotów gospodarczych, w tym poprzez prostszy system podatkowy.

II CEL STRATEGICZNY: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY	
II. I. Wypracowywanie przewag konkurencyjnych	
Kierunki działań	II. I. I. Tworzenie warunków do powstawania nowych, atrakcyjnych miejsc pracy.
	II. I. II. Wzmacnianie postaw przedsiębiorczych oraz kreatywnych wśród społeczności lokalnej.
	II. I. III. Współpraca z PUP w celu promocji dostępnych miejsc pracy i aktywizacji osób pozostających bez pracy.
	II. I. IV. Podejmowanie działań wspierających pracowników z niepełnosprawnościami oraz seniorów na rynku pracy.
	II. I. V. Organizowanie szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe mieszkańców i ich szanse na rynku pracy, w tym rozwijających umiejętności wykorzystywania nowoczesnych technologii.
	II. I. VI. Współpraca z innymi jednostkami/instytucjami.
II. II. Wspieranie działalności rolniczej.	
Kierunki działań	II. II. I. Promowanie istniejących gospodarstw rolnych oraz lokalnych produktów żywnościowych.
	II. II. II. Wdrażanie nowoczesnych rozwiązań w obszarze rolnictwa, w tym wzrost znaczenia rolnictwa ekologicznego.
	II. II. III. Wspieranie zrzeszania gospodarstw rolnych i producentów, zwłaszcza grup producenckich.
	II. II. IV. Ochrona gleb do celów rolniczych.
II. III. Zwiększanie mobilności	
Kierunki działań	II. III. I. Budowa i modernizacja dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą.
	II. III. II. Wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne.
	II. III. III. Promocja alternatywnych środków transportu, ze szczególnym uwzględnieniem rowerów.
	II. III. IV. Poprawa dostępności komunikacyjnej, w tym poprzez zmniejszanie dysproporcji w dostępie do infrastruktury pomiędzy poszczególnymi sołectwami.
	II. III. V. Działania na rzecz podnoszenia komfortu i jakości korzystania z transportu zbiorowego.

Cel 3. Atrakcyjna oferta spędzania czasu wolnego

Posiadane walory środowiskowe stanowią potencjał do rozwoju turystyki, w tym rowerowej, przy czym niezbędne jest zapewnienie odpowiedniej infrastruktury, która powinna umożliwiać nie tylko sprawne i bezpieczne przemieszczanie się na rowerze, ale także stwarzać okazję do poznania walorów turystycznych obszaru i zachęcać do ich eksplorowania. Kluczowym działaniem wskazanym w dokumencie jest rozwój sieci spójnych dróg rowerowych, która wymaga prac modernizacyjnych i usprawniających m.in. w zakresie oznaczeń oraz nawierzchni w znaczny sposób oddziałujących na komfort i bezpieczeństwo jazdy. Nie bez znaczenia jest też pozytywny wpływ, jaki zwiększenie ruchu rowerowego będzie mieć na jakość powietrza w Gminie – odpowiednio ukształtowany system dróg rowerowych będzie bezpośrednio oddziaływać na ograniczenie transportu indywidualnego, tym samym zmniejszając emisję spalin.

Ze względu na specyfikę obszaru rozwój turystyki powinien odbywać się w sposób zrównoważony, a więc w jak najmniejszym stopniu wpływać na środowisko naturalne. Niezbędne jest zatem połączenie usług turystycznych z głównymi założeniami ochrony przyrody oraz prawidłowymi postawami turystów. Szansą ku temu może być np. rozwój nowych trendów w turystyce, takich jak *slow tourism* oraz *glamping*.

Istotny wpływ na liczbę turystów ma odpowiedni marketing terytorialny. Z tego względu, w celu intensyfikacji podejmowanych działań, a także integracji posiadanych zasobów przewiduje się ścisłą współpracę jednostek sąsiednich poprzez promowanie realizowanych wspólnie inicjatyw. Pozwoli to dotrzeć do szerszego grona odbiorców i w pełni wykorzystać posiadany potencjał.

Kluczowym aspektem są także działania ukierunkowane na promocję i dbałość o zasoby dziedzictwa kulturowego, umacniające tradycje historyczno-kulturowe oraz poczucie tożsamości lokalnej wśród mieszkańców. Ponadto promowanie Gminy na zewnątrz poprzez organizację wydarzeń kulturalnych i sportowych, podniesie poziom jej atrakcyjności nie tylko dla użytkowników zewnętrznych, ale w takim samym stopniu dla mieszkańców.

W ramach uzupełnienia oferowanych zasobów przewidziano rozwój istniejących oraz tworzenie nowych terenów przeznaczonych pod rekreację. Warto zaznaczyć, iż rozwój infrastruktury paraturystycznej nie będzie służył tylko turystom, lecz również ludności miejscowej, zaspokajając tym samym ich potrzeby oraz stworzy warunki do integracji społecznej.

III CEL STRATEGICZNY: ATRAKCYJNA OFERTA SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO	
III. I. Rozwój infrastruktury turystycznej	
Kierunki działań	III. I. I. Rozwój sieci spójnych dróg rowerowych wraz ze stworzeniem infrastruktury towarzyszącej w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i komfortu przemieszczania się.
	III. I. II. Rozwijanie bazy turystycznej, w tym promowanie agroturystyki.
III. II. Prowadzenie aktywnego marketingu terytorialnego	
Kierunki działań	III. II. I. Budowanie marki turystycznej i produktów turystycznych.
	III. II. II. Promocja lokalnych wydarzeń turystycznych, kulturalnych i sportowych, w tym poprzez wykorzystanie narzędzi internetowych.
	III. II. III. Stworzenie broszury marketingowej, promującej najciekawsze przestrzenie turystyczne oraz ofertę spędzania czasu wolnego w Gminie.
	III. II. IV. Wdrażanie działań mających na celu zwiększenie dostępu do informacji turystycznej w regionie.
	III. II. V. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie promocji oraz uatrakcyjnienia oferty turystycznej.
III. III. Promowanie dziedzictwa kulturowego	
Kierunki działań	III. III. I. Zróżnicowanie oferty kulturalnej Gminy adekwatnie do potrzeb różnych grup wiekowych.
	III. III. II. Poszerzenie oferty instytucji kultury i dostępu do ich zasobów, w tym poprzez cyfryzację.
	III. III. III. Rozwój i promocja imprez organizowanych na terenie Gminy.
	III. III. IV. Inwentaryzacja i digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego.
	III. III. V. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na odnowę zabytków będących własnością Gminy oraz informowanie innych właścicieli obiektów zabytkowych o możliwościach pozyskania dofinansowania.
III. IV. Tworzenie przestrzeni sprzyjających rekreacji i wypoczynkowi	
Kierunki działań	III. IV. I. Popularyzacja aktywności sportowej wśród mieszkańców, w tym poprzez wsparcie działalności klubów i organizacji sportowych.
	III. IV. II. Uzupełnienie i utrzymanie wysokiej jakości infrastruktury sportowej.
	III. IV. III. Organizacja wydarzeń sportowych o szerokim zasięgu.
	III. IV. IV. Poprawa dostępu do terenów zieleni i zagospodarowanie ich jako miejsc wypoczynku i rekreacji.

Cel 4. Sprawnie zarządzana przestrzeń

Środowisko przyrodnicze jest jednym z elementów determinujących jakość życia w regionie oraz stanowi bazę do rozwoju funkcji turystycznej. Kluczowe jest, by rozwój turystyki odbywał się w sposób zrównoważony, tj. w jak najmniejszym stopniu ingerował w środowisko. Nie bez znaczenia jest również właściwa postawa społeczeństwa w zakresie odpowiedniej ochrony środowiska, w tym przede wszystkim dotyczącej terenów objętych ochroną prawną oraz o szczególnych walorach środowiskowych.

Niezwykle istotnym aspektem jest adaptacja i przeciwdziałanie zachodzącym zmianom klimatu, dlatego też strategia przewiduje podejmowanie działań z zakresu kreowania zielonych przestrzeni, rozwoju i modernizacji sieci wodno-kanalizacyjnej oraz stałego monitoringu istniejących zagrożeń, pozwalających ograniczyć występowanie niekorzystnych zjawisk nie tylko o charakterze środowiskowym, ale również społecznym i gospodarczym.

IV CEL STRATEGICZNY: SPRAWNIE ZARZĄDZANA PRZESTRZEŃ	
IV. I. Poprawa jakości środowiska	
Kierunki działań	IV. I. I. Wspieranie działań związanych z wymianą źródeł ciepła na bardziej ekologiczne oraz promowanie energooszczędnego budownictwa.
	IV. I. II. Zwiększenie wykorzystania i promocja OZE.
	IV. I. III. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz mieszkalnych.
	IV. I. IV. Racjonalna gospodarka odpadami.
	IV. I. V. Regularne monitorowanie systemu gospodarowania odpadami, w tym rekultywacja dzikich wysypisk śmieci.
	IV. I. VI. Edukacja ekologiczna mieszkańców.
IV. II. Uodparnianie Gminy na postępujące zmiany klimatu	
Kierunki działań	IV. II. I. Kształtowanie stanu zasobów wodnych, w tym zachowanie naturalnej zdolności retencyjnej na terenie Gminy.
	IV. II. II. Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie zmian klimatu.
	IV. II. III. Rozwój i bieżąca modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.
	IV. II. IV. Utworzenie dodatkowej stacji uzdatniania wody.
	IV. II. V. Dbłość o jakość i stan sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych.
	IV. II. VI. Stały monitoring istniejących zagrożeń.
IV. III. Kształtowanie poprawnej polityki przestrzennej	
Kierunki działań	IV. III. I. Dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.
	IV. III. II. Prowadzenie działań rewitalizacyjnych na obszarze Gminy.
	IV. III. III. Systematyczne aktualizowanie dokumentów planistycznych.

	IV. III. IV. Zwiększenie stopnia pokrycia Gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.
IV. IV. Ochrona zasobów przyrodniczych	
Kierunki działań	IV. IV. I. Ochrona obszarów cennych przyrodniczo i zachowanie bioróżnorodności.
	IV. IV. II. Ochrona i stopniowe zwiększanie powierzchni leśnych.
	IV. IV. III. Monitorowanie i poprawa jakości powietrza.
	IV. IV. IV. Ochrona jakości wód powierzchniowych i podziemnych, w tym racjonalne gospodarowanie zasobami.

2. Gminny Program Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Suchożebry został przygotowany na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Zostały podjęte n. w. uchwały:

- 28 listopada 2016 r. Uchwała Rady Gminy Suchożebry nr XIX/151/2016 Rady Gminy Suchożebry o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego;
- 19 grudnia 2016 r. Uchwała XX/168/2016 o przystąpieniu do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Suchożebry;
- 27 lutego 2017 r. Uchwała Rady Gminy Suchożebry Nr XXII/183/2017 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Suchożebry;
- 11 sierpnia 2017 r. Uchwała Rady Gminy Suchożebry XXV/206/2017 w sprawie przystąpienia do zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Suchożebry;
- 14 września 2017 r. Uchwała Rady Gminy Suchożebry Nr XXIV/210/2017 w sprawie zmiany uchwały Nr XXXII/183/2017 Rady Gminy Suchożebry;
- 26 września 2017 r. Gminny Program Rewitalizacji został wpisany do wykazu programów rewitalizacji województwa mazowieckiego.

Obszarem zdegradowanym w gminie jest ten obszar, na którym zidentyfikowano występowanie stanu kryzysowego, czyli koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz w przynajmniej jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej.

W celu identyfikacji obszarów, na których występuje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych wykorzystano specjalistyczne wskaźniki, które poddano analizie w wymiarze terytorialnym. Jako stan koncentracji problemów gospodarczych przyjęto wystąpienie, co najmniej 60 % analizowanych czynników na poziomie gorszym od średniej dla Gminy.

Analiza wykazała, że obszary, które w wyniku przeprowadzonej analizy zostały zdiagnozowane jako obszary zdegradowane, zajmują łącznie 7,13 % powierzchni Gminy Suchożebry, a zamieszkuje je 20,10 % jej mieszkańców. Tym samym 100 % zdiagnozowanych obszarów zdegradowanych może zostać wyznaczone jako obszar rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji wyznaczony uchwałą nr XIX/151/2016 Rady Gminy Suchożebry z dnia 28 listopada 2016 r. został podzielony na następujące podobszary:

- 1) Podobszar Borki Siedleckie, o powierzchni 1,20 km²
- 2) Kownaciska część A, o powierzchni 0,17 km²
- 3) Kownaciska część B, o powierzchni 2,05 km²
- 4) Kownaciska część C, o powierzchni 1,48 km²
- 5) Krześlinek, o powierzchni 0,90 km²
- 6) Sosna – Kicki, o powierzchni 0,50 km²
- 7) Stany Duże, o powierzchni 0,90 km²

Zakrojone na szeroką skalę uspołecznienie procesu powstawania Gminnego Programu Rewitalizacji stworzyło wszystkim interesariuszom możliwość złożenia propozycji zadań, które ich zdaniem powinny być ujęte w przedmiotowym dokumencie. Niektóre z tych propozycji zostały zainicjowane przez osoby i podmioty nie będące de facto jednostkami odpowiedzialnymi za realizację projektów. Jednak z uwagi na istotne dla rozwoju lokalnej społeczności znaczenie, zyskały one aprobatę podmiotów właściwych do ich zgłoszenia. Tym samym mogły zostać umieszczone w dokumencie, a ich realizacja przyczyni się do osiągnięcia założonych celów.

Do najważniejszych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zrealizowanych na przestrzeni lat należy między innymi:

1. W szkołach funkcjonujących na terenie Gminy Suchożebry odbywa się szereg zajęć pozalekcyjnych m. in.: zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia logopedyczne, integracja sensoryczna, terapia pedagogiczna, trening umiejętności społecznych, zajęcia sportowe w ramach SKS, zajęcia z projektu WF z AWF. Ponadto funkcjonują różnego rodzaju koła zainteresowań m.in.: języka polskiego, matematyki, języka angielskiego, informatyczne, artystyczno-teatralne, kultury i obyczajów wschodu, muzyczne, chór. Przy Zespole Oświatowym w Krześlinie działa 67 Wielopoziomowa Drużyna Harcerska „Ogniki”.
2. W Gminnym Ośrodku Kultury odbywają się dla dzieci zajęcia z języka angielskiego, nauka gry na instrumentach muzycznych, zajęcia plastyczne, zajęcia wokalne prowadzone przez instruktorów Studia Piosenki METRO.
3. Budowa kompleksu boisk sportowych w ramach programu „Moje Boisko Orlik 2012”.
4. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków o wydajności do 7,5 m³ na dobę na terenie Gminy Suchożebry.
5. Utworzenie wielofunkcyjnej bazy rekreacyjno-kulturalnej w miejscowości Suchożebry.
6. Budowa mini kompleksu sportowego w miejscowości Krześlinek.
7. W miejscowości Suchożebry zakupiono działkę, która ma na celu stworzenia miejsca integracji plenerowej oraz wyznaczenia miejsca prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników.
8. Zagospodarowanie terenu w sąsiedztwie Szkoły Podstawowej w Krześlinie.

3. Program Ochrony Środowiska

Program został przyjęty Uchwałą Nr XII/95/2016 Rady Gminy Suchożebry z dnia 25 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji „Programu ochrony środowiska dla Gminy Suchożebry na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024 roku”.

Program jest dokumentem analizującym istniejący stan poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego Gminy Suchożebry oraz przedstawiającym cele i zadania

konieczne do realizacji w poszczególnych obszarach interwencji w celu zachowania dobrego stanu środowiska, a tam gdzie konieczna jest jego poprawa przedstawione zostały działania naprawcze.

3.1. Opieka nad zwierzętami bezdomnymi

Rada Gminy Suchożebry Uchwałą Nr LXIV/464/24 z dnia 21 marca 2024 roku przyjęła program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Suchożebry w 2024 r.

Głównymi celami przyjętymi w programie było zapewnienie opieki nad zwierzętami bezdomnymi, ograniczenie populacji bezdomnych zwierząt, dokarmianie wolno żyjących kotów, zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy oraz edukacja mieszkańców w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt.

Gmina podejmowała działania mające na celu ustalenie właścicieli zwierząt, a w przypadku gdy ustalenie nie było możliwe podejmowano działania odłowienia zwierząt i umieszczenia ich w schronisku.

Gmina Suchożebry współpracowała w 2024 roku ze schroniskiem dla bezdomnych zwierząt „Zwierzaki do wzięcia” położonym w miejscowości Gózd 10, 08-550 Kłoczew.

W 2024 roku z terenu Gminy Suchożebry zostało odłowionych 8 psów i przekazanych do schroniska w Kłoczewie. Całkowity koszt tego zadania to 28 000 zł.

Do adopcji przekazanych zostało 17 sztuk bezdomnych zwierząt. Koszt jednorazowej adopcji w zależności od przeprowadzonych zabiegów około 600 zł.

Gmina realizowała też :

- całodobową opiekę weterynaryjną w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt poprzez zawartą umowę z Gabinetem Weterynaryjnym w miejscowości Kosierady Wielkie 34A, 08-300 Sokołów Podlaski.

- odbiór, transport i utylizację padłych bezdomnych zwierząt domowych, dzikich oraz ich części z miejsc publicznych, dróg itp. znajdujących się na terenie Gminy Suchożebry na podstawie umowy zawartej ze Zbiornicą „Skórzec” ul. Armii Krajowej 45, 08-114 Skórzec.

3.2. Gospodarka odpadami i ochrona środowiska

Od 1 lipca 2013 roku obowiązuje system gospodarki odpadami, wprowadzający obowiązek segregacji odpadów, a Gmina Suchożebry zorganizowała odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych za odpowiednią opłatą. Zgodnie ze złożonymi deklaracjami według stanu na dzień 31.12.2024 r. liczba gospodarstw domowych segregujących odpady wynosiła 1 326, z czego 678 gospodarstw kompostuje bioodpady. Zmieszane odpady komunalne oraz odpady biodegradowalne są odbierane z zamieszkałych nieruchomości raz na miesiąc w sezonie zimowym i dwa razy w miesiącu w sezonie letnim. Odpady segregowane w następujących frakcjach: papier, szkło, tworzywa sztuczne i metale odbierane są raz w miesiącu. Raz w roku w ramach systemu gospodarki odpadami odbierane są również odpady wielkogabarytowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

W 2024 r. obowiązywały stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 14 zł/osoba/miesiąc za odpady gromadzone w sposób selektywny z bonifikatą 1 zł dla osób kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku

przydomowym oraz 30 zł/osoba/miesiąc za odpady gromadzone w sposób nieselektywny. Ponadto Gmina posiada podpisaną umowę z Zakładem Utylizacji Odpadów z siedzibą w Siedlcach na prowadzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Woli Suchożebrskiej przy ul. Sokołowskiej 2, gdzie mieszkańcy mogą bezpłatnie przekazać segregowane frakcje odpadów, w tym m. in. popiół czy zużyte opony. Selektywnie zebrane odpady mieszkańcy Gminy Suchożebrzy mogą dostarczać od poniedziałku do piątku w godzinach 6:00 – 22:00, w soboty w godzinach 6:00 – 14:00.

Wydatki poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Wydatki, jakie poniosła Gmina Suchożebrzy związane były z odbiorem i transportem odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości zamieszkałych wynosiły 346 557,61 zł. Wydatki związane z zagospodarowaniem odpadów wynosiły 414 646,11 zł, natomiast wydatki z tytułu prowadzenia PSZOK oraz zagospodarowania odpadów dowiezionych przez mieszkańców naszej gminy wynosiły 126 523,43 zł. Do powyższych wydatków należy doliczyć wydatki wynikające z obsługi systemu gospodarowania odpadami. Składają się na nie następujące wydatki administracyjne: usługi pocztowe i korespondencja, wynagrodzenie osobowe pracownika, prowizja inkaso, obsługa informatyczna programu oraz wydatki związane z kampanią edukacyjną – w sumie 65 600,85 zł. Razem wszystkie wydatki wynosiły 953 328,00 zł.

W roku sprawozdawczym roczny przypis należności z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi dokonany w oparciu o złożone deklaracje wyniósł 692 490,00 zł. Do budżetu gminy z tego tytułu wpłynęła kwota 698 569,25 zł, łącznie z odsetkami i kosztami upomnienia. Zaległości wymagalne na dzień 31.12.2024 r. kształtowały się na poziomie 86 116,08 zł, natomiast nadpłaty wynosiły 23 788,74 zł.

W 2024 r. wystawiono łącznie 77 upomnień. Ponadto, na szeroką skalę prowadzono działania informacyjne w oparciu o § 2 Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (polegające na bieżącym informowaniu mieszkańców o zaległościach w opłatach za odpady).

Liczba mieszkańców

Liczba mieszkańców zameldowanych na terenie Gminy Suchożebrzy na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosła 4 683 osoby. Systemem zostało objętych 4 289 osoby (stan na dzień 31 grudnia 2024 r. uzyskany bezpośrednio z bazy systemu obsługującego gospodarkę odpadami) zamieszkujących nieruchomości, zgodnie z danymi wskazanymi w deklaracjach, z okresowymi wahaniami uzależnionymi od urodzeń, zgonów, czy innych okoliczności. Ponadto różnice w liczbie mieszkańców, którzy złożyli deklaracje, a mieszkańcami zameldowanymi wynikają między innymi z tego, iż wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania, gdzie uiszczają opłatę za gospodarowanie odpadami.

Na koniec 2024 r. złożonych było 1 362 deklaracje, z czego:

- a. 684 właścicieli nieruchomości zadeklarowało segregację odpadów,
- b. 678 właścicieli nieruchomości zadeklarowało segregację odpadów komunalnych z przydomowym kompostownikiem.

Weryfikacja zgodności deklaracji ze stanem faktycznym odbywa się na bieżąco w ciągu całego roku.

Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Suchożebry

Na odpady komunalne składają się następujące frakcje: zmieszane odpady komunalne, tworzywa sztuczne, szkło, papier i tektura, odpady ulegające biodegradacji. Ponadto, zaliczane są do nich zużyte opony, odpady wielkogabarytowe i meble, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z remontów, popiół z palenisk, przeterminowane leki, tekstylia.

Tabela nr 16 Ilość poszczególnych odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Suchożebry w 2024 roku [Mg]

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów komunalnych [Mg]
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	631,06
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	145,95
15 01 07	Opakowania ze szkła	112,27
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	36,96
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	210,22
RAZEM ODPADY WYTWORZONE		1 168,18

Tabela nr 17 Ilość poszczególnych odpadów komunalnych dostarczonych na PSZOK w 2024 roku [Mg]

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów komunalnych [Mg]
16 01 03	Zużyte opony	2,78
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	21,08
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	6,48
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,44
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,78
15 01 07	Opakowania ze szkła	0,48
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	16,72
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	5,24
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	49,96
20 01 11	Tekstylia	0,50
RAZEM		104,46

Tabela nr 18. Ilość poszczególnych odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Suchożebry w 2024 roku [Mg]

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów komunalnych [Mg]
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	392,04
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	139,34
15 01 07	Opakowania ze szkła	104,88
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	30,54
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	174,82
RAZEM		841,62

Mg (megagram) jest równoważny 1 tonie. Megagram jest jednostką przyjętą jako podstawowa w całej sprawozdawczości dotyczącej gospodarowania odpadami.

Tabela nr 19 Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%]								
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	20	25	35	45	55	56	57	58

Gmina Suchożebry w 2024 roku poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych osiągnęła w wysokości 46%.

W Gminie Suchożebry w 2024 roku poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wynosił 0,14%.

Podsumowanie

Coraz większa liczba właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi decyduje się kompostować bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostownikach przydomowych, co świadczy o zwiększającej się świadomości ekologicznej i dbałości o środowisko.

Dodatkowo należy zauważyć, iż mieszkańcy właściwie realizują segregację odpadów komunalnych. Oznacza to, że poziom świadomości ekologicznej społeczności lokalnej uległ zmianie i poprawie. Od kiedy wszyscy mieszkańcy są zobowiązani uiszczać opłatę za odpady komunalne nie jest już opłacalne wyrzucanie śmieci do lasu czy przydrożnych rowów, a segregacja ze względów ekonomicznych jest korzystna. Niższa stawka za odbieranie odpadów segregowanych z kompostowaniem odpadów biodegradowalnych w przydomowym kompostowniku przyczynia się do składania zmian w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na odbiór odpadów w sposób selektywny z kompostownikiem.

4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024 - 2025 w gminie Suchożebry został przyjęty przez Radę Gminy Suchożebry Uchwałą NR LXI/443/2023 w dniu 28 grudnia 2023 r. Uchwała weszła w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Program zawiera zadania własne gminy wynikające z ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Ustawodawca określił kierunki polityki wobec uzależnienia od alkoholu i narkotyków, wskazał zadania z tego zakresu i ich źródła finansowania oraz podmioty odpowiedzialne za ich koordynację.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi art. 1 ust. 1. stanowi, że:

„organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania w tym zakresie działalności organizacji społecznych i zakładów pracy”.

Powyższy zapis nakłada na gminy obowiązek prowadzenia działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Od roku 2022 do programu wprowadzono również realizację zadań z zakresu uzależnień behawioralnych. Szczególnie często uzależnienia behawioralne dotyczą dzieci oraz młodzieży. Jednym z częstszych takich zaburzeń jest nałogowe korzystanie z zaawansowanych technicznie urządzeń do wymiany danych, takich jak komputery, smartfony i telefony.

Przy opracowywaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2025 uwzględnione zostały wskazówki z „Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki” Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz dane z Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Program skierowany jest do wszystkich grup społecznych w jakikolwiek sposób dotkniętych problemem uzależnienia, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia. Inicjatywy realizowane w ramach Programu skierowane są do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych uwikłanych w problemy wynikające z nadużywania alkoholu, narkotyków oraz tzw. uzależnień behawioralnych.

Celem strategicznym programu - Przeciwdziałanie Problemom Alkoholowym, Narkomani oraz Uzależnień Behawioralnych w Gminie jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkotykowych. Zmniejszenie rozmiarów i natężenia tych, które aktualnie występują oraz rozwijanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi.

Zadania szczegółowe programu obejmują:

1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,

a. przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach wystąpienia nadużywania alkoholu powodujących rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, zakłócanie spokoju lub porządku publicznego,

b. przeprowadzanie rozmów interwencyjno – motywacyjnych z osobami zgłoszonymi przez rodzinę lub instytucje,

c. kierowanie osób, które nie zgodziły się dobrowolnie na zdiagnozowanie i poddanie leczeniu odwykowemu, na badanie przez biegłych (psychologa i psychiatrę) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,

d. kierowanie wniosków do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

2. Realizacja kompleksowego programu działań terapeutycznych dla osób uzależnionych oraz ich rodzin,

a. realizacja programu pomocy psychologicznej i prawnej, w tym poradnictwa prawnego, kontaktu indywidualnego, mediacji i terapii rodziny, interwencji kryzysowych, grup terapeutycznych, grup terapii zajęciowej, grup wsparcia oraz innych form pomocy psychologicznej,

b. zwiększenie dostępności terapii poprzez uzupełnienie gwarantowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia świadczeń podstawowych w placówce lecznictwa odwykowego,

c. organizacja terapii osób niepełnosprawnych prowadzonej przez placówkę lecznictwa odwykowego,

d. organizowanie zajęć motywacyjno – korekcyjnych dla mieszkańców Gminy, mających problem z alkoholem, pijących ryzykownie, szkodliwie lub uzależnionych od alkoholu, którzy nie kwalifikują się do terapii.

W celu realizacji w/w zadań podejmowane były przy współpracy z jednostkami gminnymi i podmiotami organizacyjnie i merytorycznie przygotowanymi do wykonywania zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, t. j. Zespołem Interdyscyplinarnym, Komisariatem Policji, placówkami oświatowymi z terenu Gminy Suchożebry, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Ośrodkiem Kultury, samorządem województwa, innymi gminami.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest powoływana na podstawie art. 4 ust. 3 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez wójta/burmistrza/prezydenta miasta. W skład gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (art. 4'ust. 4 ww. ustawy), a zasady wynagradzania członków gminnych komisji określa rada gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych (art. 4'ust. 5 ww. ustawy). Do ustawowych zadań gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych należy:

- ✓ inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

- ✓ podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- ✓ opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy (limit i lokalizacja punktów, w których sprzedawane i podawane są napoje alkoholowe);
- ✓ kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia wystawionego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta).

Skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suchożebrych jest następujący:

1. Urszula Serafin - przewodnicząca
2. Edyta Sierzpowska - zastępca przewodniczącej
3. Elżbieta Gadomska - członek
4. Grażyna Ciulak - członek
5. Jacek Mędra – członek

W Gminie Suchożebry było 10 punktów sprzedaży alkoholu w tym 1 placówka gastronomiczna.

W podziale na liczbę zezwoleń ich ilość przedstawia się następująco:

Tabela nr 20 Liczba i rodzaj zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych wg. stanu na 31 grudnia 2024 r.

Rodzaj zezwoleń w 2024 roku		
do 4,5 % alkoholu oraz na piwo	powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu, z wyjątkiem piwa	Powyżej 18 % alkoholu
2	0	2

Liczba punktów sprzedaży alkoholu nie zmieniła się w stosunku do roku poprzedniego.

W roku 2024 wzorem lat ubiegłych, GKRPA zwróciła się do szkół znajdujących się na terenie Gminy Suchożebry z zapytaniem o preferowaną formę profilaktyki dla uczniów oraz o zapotrzebowanie na programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży. Informacja ta jest niezbędna do prawidłowej realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

W 2024 roku podjęto następujące działania w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Tabela nr 21 Działania podejmowane w 2024 r. w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

L.p.	Działanie	Uczestnicy	Liczba osób	Koszt całkowity
1.	Dofinansowanie zadania „Spotkajmy się w teatrze”	Uczniowie Zespołu Szkół Publicznych w Suchożebrach	20	861,00
2.	Szkolenie – Dokumentacja i zadania Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych po zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.	Członkowie GKRPA, członkowie ZI, pracownicy oświaty, asystent rodziny,	35	3 800,00
3.	Zakup materiałów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi oraz spożywania napojów energetyzujących.	Uczniowie, pedagodzy, rodzice, sprzedawcy, mieszkańcy Gminy Suchożebrzy	ok. 300	1 289,00
4.	Szkolenie „Zaburzenia u dzieci i młodzieży” oraz szkolenie „Niewidzialne Rany”	Uczniowie klas IV-VIII ZSP w Suchożebrach	152	1 000,00
5.	Wsparcie finansowe uczestników wycieczki. Celem przedsięwzięcia było uzmysłowienie dzieciom, że świat realny jest bardziej atrakcyjny niż świat wirtualny (komputer, telefon, Internet). Wdrażanie do aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu w oderwaniu od mediów.	Uczniowie ZO w Krynicy wraz z opiekunami	40	5 000,00
6.	Zakup materiałów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	Członkowie GKRPA i ZI, pracownicy oświaty, służby zdrowia, mieszkańcy Gminy Suchożebrzy	800	1 000,00
7.	Dofinansowanie filmu „Profilaktyka w plenerze”	Dzieci i młodzież z terenu Gminy Suchożebrzy.	ok. 250	2 700,00
8.	Złożenie wniosku o poddanie obowiązkowemu leczeniu odwykowemu	uczestnik postępowania	1	483,66
9.	Dofinansowanie zadania „ Na krok przed hejtem”	Uczniowie, rodzice, nauczyciele z ternu Gminy Suchożebrzy	ok. 60	1 651,00

10.	Dofinansowanie zadania „Spotkajmy się w teatrze”	Uczniowie ZSP w Suchożebach	ok. 250	2 422,50
11	Pomoc psychologiczna	Mieszkańcy Gminy Suchożebry	ok. 120	34 500,00 zł
Całkowity koszt podjętych w 2024 roku działań				54 707,16 zł

Tabela nr 22 Sprawozdanie z pracy psychologa dla osób uzależnionych i ich rodzin.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba uczestników
1	Osoby uzależnione i współuzależnione	17
2	Trudności wychowawcze	164
3	Sytuacje kryzysowe oraz o podłożu emocjonalnym	76
4	Inne	50

Tabela nr 23 Posiedzenia GKRPA

L.p.	Wyszczególnienie	Ilość
1	Liczba posiedzeń	4
2	Liczba wydanych postanowień administracyjnych w sprawie wydania opinii dot. zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	4
3	Wnioski skierowane do komisji	4
4	Liczba osób zaproszonych na komisję	8
5	Liczba przeprowadzonych rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu oraz ich rodzinami	25
6	Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży	3

Źródłem finansowania tych zadań są środki pozyskane za wydanie i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które mogą być wykorzystane jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii według preliminarza wydatków stanowiącego załącznik do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024 - 2025.

Całkowity budżet Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynosił - **101 798,05 zł.** (środki finansowe uzyskane przez gminę m.in. z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych - **73 789,35 zł**, nadwyżka z roku ubiegłego - **16 150,14 zł**, tzw. ”małpki” - **11 858,56 zł**).

Na zadania z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii w 2024 roku ogółem wydatkowano - **69 221,74 zł.**

Pozostało do wykorzystania w roku kolejnym – **32 576,31 zł.**

Ogólna wartość sprzedaży alkoholu na terenie gminy w 2024 r.- **3 458 570,66 zł.**

Statystycznie każdy mieszkaniec na alkohol wydał w 2024 r. – **738,54 zł.**

5. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Działalność organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego jest istotną cechą społeczeństwa demokratycznego, elementem spajającym i aktywizującym społeczność lokalną. Wiele dziedzin życia społecznego nie mogłaby funkcjonować bez aktywności obywatelskiej przejawiającej się w wielu ważnych inicjatywach. Współpraca jednostek samorządowych z organizacjami pozarządowymi stwarza szanse na lepsze zorganizowanie wspólnego celu jakim jest poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Suchożebry.

Dokumentem wyznaczającym współpracę Gminy Suchożebry z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jest Roczny Program Współpracy. Program współpracy Gminy Suchożebry z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na rok 2024 został przyjęty Uchwałą Nr LX/433/2023 Rady Gminy Suchożebry z dnia 23 listopada 2023 r.

Program określa cele, formy, zasady, zakres przedmiotowy i priorytetowe obszary współpracy z organizacjami pozarządowymi. Przedstawia sposób realizacji Programu, wysokość środków finansowych planowanych na jego realizację, podmioty powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.

Celem głównym programu jest rozwijanie partnerskiej współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi. Cel główny realizowany jest poprzez cele szczegółowe, takie jak: poprawa jakości życia mieszkańców poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych, poprawa jakości usług publicznych i zapewnienie im efektywniejszego wykonywania poprzez włączenie do ich realizacji organizacji pozarządowych, wzmocnienie działań organizacji pozarządowych na rzecz społeczności lokalnych, tworzenie warunków dla powstania nowych inicjatyw społecznych w gminie, tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców gminy, zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów.

Przedmiotem współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi jest: realizacja zadań Gminy określonych w ustawach, określanie potrzeb społecznych i sposobów ich zaspakajania, podwyższanie efektywności działań kierowanych do mieszkańców Gminy.

Współpraca pomiędzy Gminą Suchożebry, a organizacjami pozarządowymi ma charakter finansowy i pozafinansowy.

Finansowa współpraca obejmuje zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych, na zasadach określonych w ustawie w formie: powierzania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji; wspierania takich zadań, dofinansowania wkładu własnego organizacji do projektów współfinansowanych ze środków funduszy europejskich i innych źródeł zewnętrznych, a służące realizacji zadań publicznych Gminy.

Pozafinansowa współpraca obejmuje m.in.:

- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu podejmowania wspólnych działań,
- informowanie o zadaniach publicznych, które będą realizowane w danym roku wraz z podaniem wysokości środków przeznaczonych z budżetu Gminy na realizację tych

zadań, a także o ogłaszanych konkursach ofert oraz o sposobach rozstrzygnięć i o sposobie ich realizacji,

- konsultowanie z organizacjami pozarządowymi, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów prawa miejscowego, w szczególności poprzez udostępnienie projektów uchwał w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji, w celu uzyskania ich opinii,
- tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej,
- użyczanie sprzętu, udostępnianie pomieszczeń należących do gminy na potrzeby realizacji zadań na rzecz jej mieszkańców,
- organizowanie otwartych spotkań przedstawicieli organizacji z przedstawicielami samorządu,
- pomoc w nawiązywaniu kontaktów z organizacjami społecznymi i instytucjami samorządowymi innych państw,
- wspólne rozpoznawanie potrzeb społeczności lokalnej i wspólne planowanie działań służących zaspokojeniu potrzeb społecznych,
- promowanie przez gminę osiągnięć i działalności organizacji pozarządowych prowadzonej na rzecz mieszkańców oraz informowanie o realizowanych projektach.

Jako priorytetowe zadania publiczne na rok 2024 przyjęto zadania z zakresu:

- 1) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży:
  - a) tworzenie warunków do powstawania inicjatyw i podejmowanie działań na rzecz dzieci i młodzieży poprzez: zorganizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży w czasie wakacji letnich w celach rekreacyjnych oraz regeneracji sił fizycznych i psychicznych, połączonego z rozwijaniem zainteresowań, uzdolnień lub kompetencji społecznych dzieci i młodzieży,
  - b) zapewnienie bezpiecznych warunków wypoczynku i właściwej opieki wychowawczej dzieciom i młodzieży,
  - c) propagowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród dzieci i młodzieży,
- 2) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:
  - a) organizowanie zajęć sportowych dla mieszkańców Gminy,
  - b) organizacja imprez sportowych i sportowo-rekreacyjnych, rozgrywek, turniejów o charakterze gminnym i ponadgminnym, oraz innych imprez o podobnym charakterze z elementami promocji zdrowego trybu życia,
  - c) szkolenie dzieci i młodzieży w różnych dyscyplinach sportu,
- 3) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania:
  - a) organizacja działań edukacyjno – wychowawczych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców w tym podczas wakacji letnich i ferii zimowych,
- 4) ratownictwo i ochrona ludności:
  - a) wspieranie działań ochotniczych straży pożarnych,
- 5) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym,
  - a) poprawa stanu fizycznego i psychicznego seniorów poprzez organizację działań profilaktycznych, usprawniających i rehabilitacyjnych, tworzenie grup wsparcia, pomocy psychologicznej, organizację różnych form wypoczynku i spędzania czasu wolnego.

5.1 Ochotnicze Straże Pożarne

Na terenie gminy Suchożebry funkcjonuje 6 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych tj. OSP Brzozów, OSP Kownaciska, OSP Krześlin, OSP Podnieśno, OSP Suchożebry i OSP Wola Suchożębska. OSP Podnieśno i OSP Suchożebry są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Wszystkie jednostki posiadają łącznie 2 samochody ratowniczo-gaśnicze ciężkie, 6 średnich, 1 lekki. Ponadto dwie jednostki dysponują samochodami typu bus.

Gmina finansuje działalność jednostek OSP, zapewniając modernizację strażnic oraz wyposaża je w środki techniczne, sprzęt i ubrania specjalistyczne niezbędne do ich funkcjonowania.

Dwie jednostki OSP Krześlin i OSP Wola Suchożębska otrzymały sprzęt zakupiony w ramach zadania „OSP-edycja 2024” z dofinansowaniem z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego o łącznej wartości: 78 855,62 zł. Na wyposażenie jednostek trafiły m.in. podkrzesywarki spalinowe, prądownice, kamery termowizyjne, detektor wielogazowy, miernik wielogazowy, radiotelefony, zabezpieczenia na airbag pasażera, zestaw klinów do stabilizacji, środki łączności, bank energii itp.

W roku sprawozdawczym na funkcjonowanie Ochotniczych Straży Pożarnych wydano łącznie: **274 974,11 zł**. Z budżetu Gminy 228 719,51 w tym na ekwiwalent dla strażaków biorących udział w akcjach i szkoleniach: 35 630,00 zł, zakup materiałów i wyposażenia 117 395,09 zł, usługi remontowe 11 359,20 zł, opłaty, składki, ubezpieczenia wozów bojowych 13 078,00 zł, pozostałe usługi 20 565,93 zł, opłaty za energię i wodę 24 839,18 zł, usługi telekomunikacyjne 1 272,06 zł.

Została również przekazana dotacja dla OSP Brzozów na pokrycie wkładu własnego w realizacji zadania publicznego – na wykonanie opinii technicznej CNBOP samochodu pożarniczego IVECO: 4 580,05 zł.

Przeprowadzona została modernizacja budynku OSP Podnieśno w kwocie 46 254,60 zł. Zadanie współfinansowane ze środków własnych budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach zadania „MAZOWIECKIE STRAŻNICE OSP”

W ramach wydatków bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej została przekazana dotacja celowa dla OSP w Woli Suchożebrowskiej na realizację zadania publicznego pn. „Zapewnienie gotowości bojowej OSP” w kwocie 5 990,00 zł.

5.2 Koła gospodyń wiejskich na terenie Gminy Suchożebry

Ważnym zjawiskiem w sferze działań lokalnych na terenie Gminy Suchożebry jest powstawanie kół gospodyń wiejskich.

Misją KGW jest prowadzenie działalności społeczno – wychowawczej i oświatowo – kulturowej, wspieranie przedsiębiorczości kobiet oraz ich rodzin, upowszechnianie i rozwój form współdziałania, gospodarowania i racjonalnych metod prowadzenia gospodarstw domowych, rozwój kultury ludowej, w tym w szczególności kultury lokalnej i regionalnej,

wykonywanie innych zadań związanych ze wspieraniem rozwoju przedsiębiorczości na wsi i podejmowaniem działań na rzecz środowisk wiejskich. Koła Gospodyń Wiejskich prowadzą również działania mające na celu wszechstronny rozwój rodzimych miejscowości. Dążą do poprawy warunków życia mieszkańców, reprezentując ich interesy wobec organów administracji publicznej, wspierają edukację ekologiczną, rozwój turystyki oraz aktywności fizycznej mieszkańców gminy.

W ostatnim czasie w Gminie Suchożebry nastąpiło ożywienie działalności Kół Gospodyń Wiejskich. W 2024 r. formalnie zarejestrowanych było siedem Kół Gospodyń Wiejskich:

- ✓ KGW Kownaciska,
- ✓ KGW „Źródło” w Krynicy,
- ✓ KGW Borki Siedleckie,
- ✓ KGW Krześlin,
- ✓ KGW „Siła Woli” w Woli Suchożebrskiej,
- ✓ KGW Przygody,
- ✓ KGW „Aktywni Sąsiedzi” w Suchożebrach.

Każde z kół pielęgnuje polską tradycję, chętnie i aktywnie uczestniczy w życiu społeczno – kulturalnym gminy. Panie i Panowie działający w KGW są współorganizatorami wielu przedsięwzięć mających na celu rozwój kulturalny gminy. Uczestniczą we wszelkich inicjatywach zarówno patriotycznych, kościelnych jak i miejscowych imprezach kulturalnych oraz biorą udział w wielu konkursach.

5.3 Realizacja programu współpracy z organizacjami pozarządowymi

W 2024 r. zgodnie z założeniami programu był on realizowany poprzez wspieranie lub powierzania realizacji zadań publicznych w trybie otwartych konkursów ofert.

Po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert Gmina Suchożebry wsparła:

- 1) zadanie z zakresu nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania – udzielono dofinansowania w wysokości 1 350 zł dla Stowarzyszenia „A” na realizację zadania pn. „Technika klockowa”,
- 2) zadanie z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej– udzielono dofinansowania w formie dotacji w wysokości 7 000 zł dla Wojewódzkiego Ludowego Klubu Sportowego na realizację zadania pn. „Aktywna Gmina Suchożebry”,
- 3) zadanie z zakresu ratownictwa i ochrony ludności - udzielono dofinansowania w formie dotacji w wysokości 6 000 zł dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Woli Suchożebrskiej na realizację zadania pn. „Zapewnienie gotowości bojowej OSP poprzez wsparcie ich działań”,
- 4) zadanie z zakresu działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym udzielono dofinansowania w formie dotacji w wysokości 5 000 zł dla Fundacji „LeNatiga” na realizację zadania pn. „Senior Akademia Talentów 2,0”.

Wszystkie powierzone zadania zostały zrealizowane przez organizacje oraz prawidłowo rozliczone.

Łącznie z budżetu Gminy, na realizację programu współpracy z organizacjami pozarządowymi w roku 2024 przeznaczono 19 350 zł.

VII. INFRASTRUKTURA I GOSPODARKA GMINNYM ZASOBEM NIERUCHOMOŚCI

1. Planowanie przestrzenne

Na terenie gminy obowiązują następujące dokumenty planistyczne:

- 1) Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części miejscowości Borki Siedleckie i Przygody, uchwalone Uchwałą Nr XVII/124/2013 Rady Gminy Suchożebry z dnia 14 lutego 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Borki Siedleckie i Przygody. Plan obejmuje obszar działek o numerach ewidencyjnych: 1486 w miejscowości Borki Siedleckie oraz 927, 806, 895, 807, 926/2 w miejscowości Przygody. Teren ten stanowią użytki rolne na gruntach klasy IV-VI klasy i lasy. Podstawowym przeznaczeniem terenu jest eksploatacja złóż piasku kwarcowego. Przeznaczeniem uzupełniającym są liniowe, punktowe i kubaturowe obiekty oraz urządzenia infrastruktury technicznej. Plan nie narusza ustaleń „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suchożebry” uchwalonego uchwałą Nr XIII/84/2012 Rady Gminy Suchożebry z dnia 29 czerwca 2012 r. Tryb postępowania został przeprowadzony zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Projekt uzyskał pozytywne opinie i uzgodnienia. Marszałek Województwa Mazowieckiego wyraził zgodę na przeznaczenie gruntów leśnych pod powierzchnią eksploatację surowców mineralnych oraz komunikację w zakresie dróg wewnętrznych. W trakcie wyłożenia nie wniesiono uwag do projektu planu.
- 2) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Suchożebry zatwierdzone Uchwałą NR XIII/84/2012 Rady Gminy w Suchożebkach z dnia 29.06.2012 r. oraz Uchwałą Nr XXVII/223/2017 Rady Gminy w Suchożebkach z dnia 30 października 2017 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Suchożebry. Rada Gminy w Suchożebkach dnia 27 kwietnia 2015 podjęła uchwałę Nr V/31/2015 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Suchożebry. Decyzja Rady Gminy związana była z uwzględnieniem wniosków o zmianę Studium dla “terenu możliwych lokalizacji elektrowni wiatrowych” z wymogiem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Teren ten obejmuje część wsi Suchożebry, Przygody i Brzozów. Zmiana polega na rezygnacji z dopuszczenia możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych, a co za tym idzie wykreślenia obowiązku opracowania planu miejscowego. Teren ten staje się „obszarem rolnym”. Nie zmienia się przebieg dróg powiatowych P3614 i P3615 oraz linii elektroenergetycznej 110kV ze strefą ograniczonego użytkowania, których fragmenty znajdują się w granicach terenu podlegającego zmianie. Sporządzając ujednolicony tekst i rysunek studium uwzględniono również treści wprowadzone Zarządzeniem Zastępczym Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 czerwca 2015 roku w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suchożebry.

Gospodarka przestrzenna w gminie prowadzona jest w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

W 2024 r. wydano łącznie 76 decyzji administracyjnych w sprawie ustalenia zasad zagospodarowania i zabudowy, w tym 70 decyzji o warunkach zabudowy z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową, gospodarczą, zagrodową i na terenach instalacji odnawialnego źródła energii oraz 6 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Decyzje celu publicznego dotyczyły budowy kablowego oświetlenia ulicznego, sieci wodociągowych, sieci gazowych, oraz rozbudowy budynku Ochotniczej Straży Pożarnej.

2. Drogi

Infrastrukturę drogową na terenie Gminy Suchożebry stanowią drogi:

- droga krajowa,
- drogi powiatowe,
- drogi gminne,
- drogi wewnętrzne.

Drogi gminne posiadają nawierzchnię gruntową, bitumiczną bądź bitumiczno – gruntową i ich stan jest dobry, jednak część z nich wymaga remontu.

Tabela nr 24 Wykaz dróg

WYKAZ DRÓG GMINNYCH			
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE			
Numer drogi	Lokalizacja drogi	Powiat	Gmina
361001W	dr. krajowa 63 - Chodów (gm.Siedlce) - Kopcie - dr.krajowa 63 - Wola Suchożebrska	siedlecki	Suchożebry
361002W	Rzeszotków - (gm.Paprotnia) - Krześlinek	siedlecki	Suchożebry
361003W	Borki Siedleckie - Brzozów	siedlecki	Suchożebry
361004W	Dmochy Rogale (gm.Bielany) - Podniešno	siedlecki	Suchożebry
361005W	dr. krajowa 63 - (gm.Bielany) - Sosna-Kicki - Stany Duże	siedlecki	Suchożebry
361006W	Bielany Jarosławy (gm.Bielany) - Stany Małe - Stany Duże	siedlecki	Suchożebry
361007W	Borki Siedleckie - Kownaciska	siedlecki	Suchożebry
361008W	Brzozów - Krynica	siedlecki	Suchożebry
361009W	Kisielany Kuce (gm.Mokobody) - Sosna-Trojanki	siedlecki	Suchożebry
361010W	dr.krajowa 63 - Stany Duże	siedlecki	Suchożebry
361011W	Sosna-Korobie - Sosna-Trojanki - dr.powiatowa 3611W (Mokobody-Suchożebry)	siedlecki	Suchożebry
361012W	dr. krajowa 63 - Wola Suchożebrska - dr. wojewódzka 696	siedlecki	Suchożebry
361013W	Krześlin - dr. powiatowa 3940W (Krześlin-Patrykozy)	siedlecki	Suchożebry
361014W	Patrykozy (gm.Bielany) - Krynica	siedlecki	Suchożebry
361015W	Błonie Duże - Wyszomierz - (gm.Bielany) - Krynica	siedlecki	Suchożebry
361016W	dr.krajowa 63 - Sosna-Kozółki	siedlecki	Suchożebry
361017W	dr.powiatowa 3315W (Suchożebry-Mordy) - Suchożebry - dr.powiatowa 3616W (Strzała-Przygody)	siedlecki	Suchożebry
361018W	Suchożebry - Krynica	siedlecki	Suchożebry
361019W	dr. krajowa 63 - do ul. Słonecznej Suchożebry (działka o nr ewidencyjnym 248/4 obręb Suchożebry)	siedlecki	Suchożebry
361020W	m. Suchożebry ul. Leśna na działkach nr ewid. 374, 633	siedlecki	Suchożebry
361021W	m. Wola Suchożebrska ul. Pałacowa, Okrężna, Łąkowa na działkach o nr ewid. 458/3, 456/3, 456/4, 455 i 647	siedlecki	Suchożebry

3. Gospodarka Gminnym Zasobem Nieruchomości

Stan gminnego zasobu nieruchomości na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosił 212 ha.

Dane statystyczne dotyczące gospodarki mieniem komunalnym w 2024 roku:

- zbyto 4 działki o łącznej powierzchni 0,0218 ha w zamian za odszkodowanie na rzecz Powiatu Siedleckiego
- nabyto w drodze spadku udział ½ w 10 działkach o łącznej powierzchni 4,1615 ha
- nabyto 4 działki o łącznej powierzchni 0,6041ha

Tabela nr 25 Zestawienie gruntów będących własnością Gminy Suchożebry – stan na dzień 31 grudnia 2024 r.

Lp.	Rodzaje gruntów	Podgrupa	Powierzchnia (w ha)
1.	Grunty rolne	Grunty orne (R)	15
		Łąki trwałe (Ł)	2
		Pastwiska trwałe (Ps)	2
		Grunty rolne zabudowane (Br)	1
		Nieużytki (N)	10
2.	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	Lasy (Ls)	8
3.	Grunty zabudowane i zurbanizowane	Tereny przemysłowe (Ba)	1
		Inne tereny zabudowane (Bi)	9
		Drogi (dr)	164
4.	RAZEM		212

W obiektach stanowiących własność Gminy Suchożebry znajduje się 4 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni 216 m².

VIII. POZYSKIWANIE ZEWNĘTRZNYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

1. Złożone wnioski o uzyskanie dofinansowania

W 2024 r. zostały złożone wnioski o pozyskanie dofinansowania ze środków zewnętrznych na następujące działania:

- *Utworzenie wielofunkcyjnej bazy rekreacyjno-kulturalnej w miejscowości Stany Małe* w ramach poddziałania 19.2 "Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020."

Zadanie zrealizowane i rozliczone. Koszt 74 500,00 zł, w tym dofinansowanie: 47 404,00 zł.

- **Wyposażenie stołówki szkolnej w SP w Krześlinie** w ramach modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”. Planowany koszt zadania: 100 000,00zł, wnioskowane dofinansowanie 80 000,00 zł. Wniosek nie uzyskał dofinansowania.
- **Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Suchożebry** ze środków WFOŚGW w Warszawie w ramach programu „Modernizacja oświetlenia”. Koszt zadania: 74 390,40 zł. Uzyskane dofinansowanie 59 512,32 zł - 80% wartości kosztów kwalifikowanych. Zadanie zrealizowane i rozliczone.
- **Wykonanie placu zabaw i siłowni zewnętrznej w miejscowości Stany Małe** ze środków budżetu WM w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2025” – „Mazowsze dla sołectw 2025”. Koszt zadania: 30 000,00 zł. Wnioskowane dofinansowanie: 15 000,00 zł. Zadanie do realizacji w 2025 roku.
- **Wykonanie oświetlenia na działce gminnej w miejscowości Wola Suchożebrska** ze środków budżetu WM w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2025” – „Mazowsze dla sołectw 2025”. Koszt zadania: 42 931,10 zł. Wnioskowane dofinansowanie 15 000,00 zł. Zadanie do realizacji w 2025 roku.
- **Zakup nowych ciężkich samochodów ratowniczo – gaśniczych ze sprzętem ratowniczo – gaśniczym zamontowanym na stałe dla OSP Suchożebry i Podnieśno** ze środków budżetu WM w ramach zadania „OSP”- edycja 2025.
Wnioskowane dofinansowanie: po 150 000,00 zł na każdy samochód. Środki zostaną przeznaczone na częściowe pokrycie wkładu własnego projektów realizowanych z dofinansowaniem z Programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 (FEM 2021-2027). Wartość samochodów to 3 997 500,00 zł w tym dofinansowanie w ramach FEM 2021-2027 – 85%.
- **Remont strażnicy OSP Brzozów** ze środków budżetu WM w ramach zadania „MAZOWIECKIE STRAŻNICE OSP – edycja 2025”.
Koszt szacunkowy: 40 000,00 zł, dofinansowanie 100 %.
- **Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Podnieśno** ze środków własnych budżetu WM w ramach programu wsparcia „Mazowsze dla lokalnych centrów integracyjnych 2025”
Wartość zadania: 250 000,00 zł, wnioskowane dofinansowanie: 200 000,00 zł.
Wniosek jest na liście rezerwowej.
- **Przebudowa drogi gminnej nr 361008W w miejscowości Krynica** w ramach dotacji ze środków budżetu WM w zakresie budowy i modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych.
Koszt: 330 785,87 zł. Wnioskowane dofinansowanie: 165 392,00 zł (do 50%).
- **Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Nakory** w ramach dotacji ze środków budżetu WM w zakresie budowy i modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych.
Koszt: 250 114,35 zł. Wnioskowane dofinansowanie: 125 057,17 zł. (do 50%) .
- **Doposażenie Szkoły Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Krynicy** jako partnera w projekcie „Mazowiecka Szkoła Przyszłości” realizowanym przez Samorząd Województwa Mazowieckiego. Szkoła została zakwalifikowana do udziału w projekcie.

2. Realizowane projekty ze środków zewnętrznych

W roku sprawozdawczym realizowano następujące projekty, na które przyznano dofinansowanie w latach ubiegłych:

- **Przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Suchożebry** z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych.
Koszt (wg wniosku): 2 000 000,00 zł, koszt powykonawczy: 2 444 211,85 zł, przyznane dofinansowanie: 1 900 000,00 zł. Zadanie zrealizowane i rozliczone.
- **Remont zabytkowego budynku kościoła parafii św. Mikołaja Biskupa w Krześlinie** z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Koszt (wg. wniosku): 1 000 000,00 zł, przyznane dofinansowanie: 980 000,00 zł. Zadanie w trakcie realizacji.
- **Remont garażu OSP w Podnieśnie** ze środków WM w ramach zadania „MAZOWIECKIE STRAŻNICE OSP-2024”.
Koszt: 40 000,00 zł, przyznane dofinansowanie: 100% kosztów. Zadanie zrealizowane i rozliczone.
- **Doposażenie OSP Krześlin i OSP Wola Suchożebrska w nowy sprzęt** ze środków województwa mazowieckiego w ramach zadania OSP 2024.
Koszt (wg. wniosku): 80 000,00 zł, dofinansowanie: 40 000,00 zł. (50 %). Zadanie zrealizowane i rozliczone. Koszt powykonawczo: 78 855,62 zł, dofinansowanie: 38 967,81 zł.
- **Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Suchożebry** ze środków WM w ramach zadania „Mazowsze dla lokalnych centrów integracyjnych 2023”.
Koszt wg. wniosku: 187 501,02 zł, przyznane dofinansowanie: 150 000,00 zł. Zadanie zrealizowane i rozliczone. Koszt powykonawczy: 205 643,29 zł.
- **Zakup nowego ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego wraz z pełnym wyposażeniem z przeznaczeniem dla OSP Suchożebry** ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027. Koszt (wg. wniosku): 2 220 229,95 zł, przyznane dofinansowanie: 1 887 195,45 zł. Zadanie w trakcie realizacji.
- **Przebudowa systemu zasilania budynku użyteczności publicznej w Suchożebrach z wykorzystaniem OZE** ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych (edycja 8).
Wartość zadania wg. wniosku 4 900 000,00 zł, wg. umowy 4 797 000,00 zł przyznane dofinansowanie: 95% wartości. Zadanie w trakcie realizacji.
- **Rozbudowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Sosna-Kozółki** ze środków WM w ramach zadania „Mazowiecki Instrument Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2024” – „Mazowsze dla sołectw 2024”.
Koszt (wg. wniosku): 30 000,00 zł, koszt powykonawczo: 43 000,00 zł, przyznane dofinansowanie: 15 000,00 zł. Zadanie zrealizowane i rozliczone.
- **Wykonanie ogrodzenia działki gminnej w miejscowości Suchożebry** ze środków WM w ramach zadania „Mazowiecki Instrument Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2024” – „Mazowsze dla sołectw 2024”.
Koszt: 30 000,00 zł, przyznane dofinansowanie: 15 000,00 zł. Zadanie zrealizowane i rozliczone.
- **Przebudowa ulicy Zofii Makowieckiej w miejscowości Wola Suchożebrska** z dofinansowaniem w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Polski Ład (Edycja druga).

Wartość projektu wg. wniosku 5 200 000,00 zł, uzyskane dofinansowanie 4 940 000,00 zł. Zadanie zrealizowane i rozliczone. Koszt powykonawczy: 6 215 728,12 zł.

IX. INWESTYCJE ZREALIZOWANE W 2024 ROKU

1. Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Suchożebry

Budowa instalacji fotowoltaicznej, elektrycznej i klimatyzacji z funkcją grzania.

Zadanie współfinansowane ze środków własnych budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach programu wsparcia „Mazowsze dla lokalnych centrów integracyjnych 2023”

Wartość umowy: 205 643,29 zł brutto

Dofinansowanie: 150 000,00 zł

Wkład własny: 55 643,29 zł

2. Przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Suchożebry

Część 1: Przebudowa drogi gminnej nr 361004W w miejscowości Podnieśno

Część 2: Przebudowa drogi gminnej nr 361006W Stany Małe – Stany Duże
wraz z remontem mostu.

*Zadanie realizowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład:
Program Inwestycji Strategicznych*

Wartość umów: 2 444 211,85 zł brutto

Dofinansowanie: 1 900 000,00 zł

Wkład własny: 544 211,85 zł

3. Utworzenie wielofunkcyjnej bazy rekreacyjno-kulturalnej w miejscowości Stany Małe

Zadanie współfinansowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Wartość umowy: 74 500,00 zł brutto

Dofinansowanie: 47 706,00 zł

Wkład własny: 26 794,00 zł

4. Wykonanie ogrodzenia działki gminnej w miejscowości Suchożebry
Zadanie współfinansowane ze środków własnych budżetu Województwa Mazowieckiego
w ramach programu wsparcia „Mazowsze dla sołectw”

Wartość umowy: 30 000,00 zł brutto

Dofinansowanie: 15 000,00 zł

Wkład własny: 15 000,00 zł

5. Rozbudowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Sosna – Kozółki

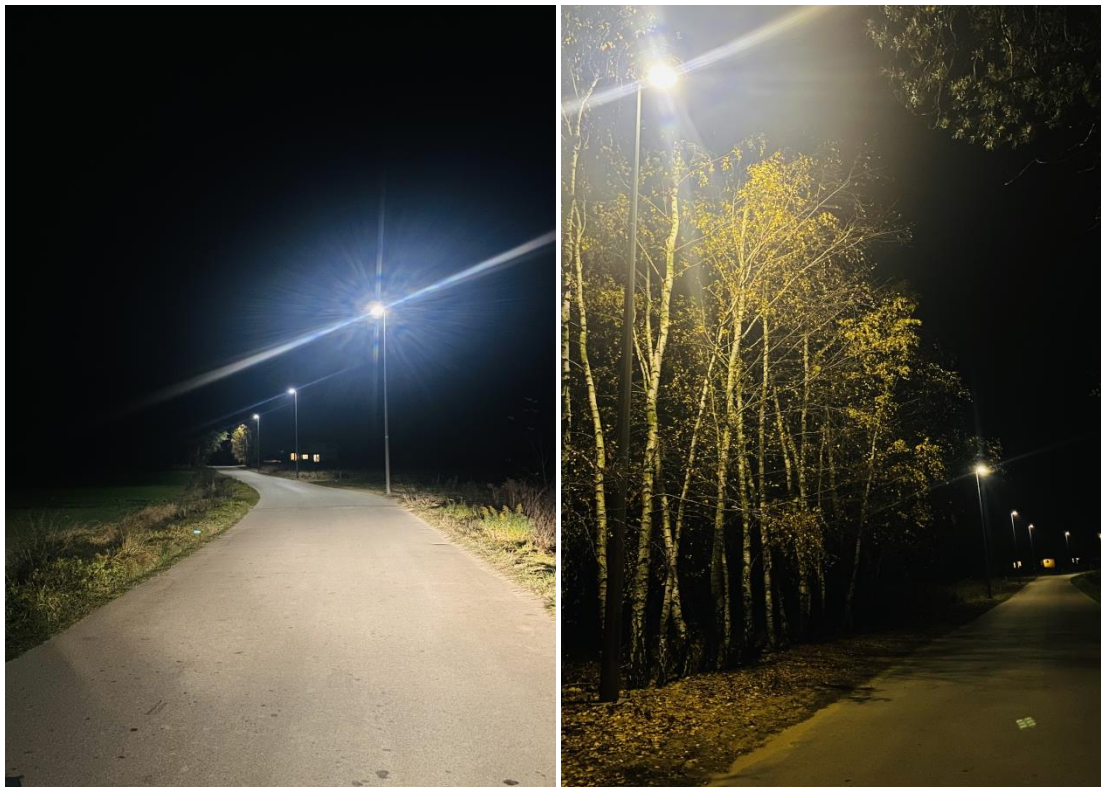
Zadanie obejmowało ustawienie nowych słupów oświetleniowych wraz z montażem nowych lamp energooszczędnych w miejscowości Sosna – Kozółki w ilości 4 szt..

Zadanie współfinansowane ze środków własnych budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach programu wsparcia „Mazowsze dla sołectw”

Wartość umowy: 43 000,00 zł brutto

Dofinansowanie: 15 000,00 zł

Wkład własny: 28 000,00 zł

6. Przebudowa ulicy Zofii Makowieckiej w miejscowości Wola Suchożebrska
Zadanie realizowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

Wartość umowy: 6 215 728,12 zł brutto

Dofinansowanie: 4 940 000,00 zł

Wkład własny: 1 275 728,12 zł

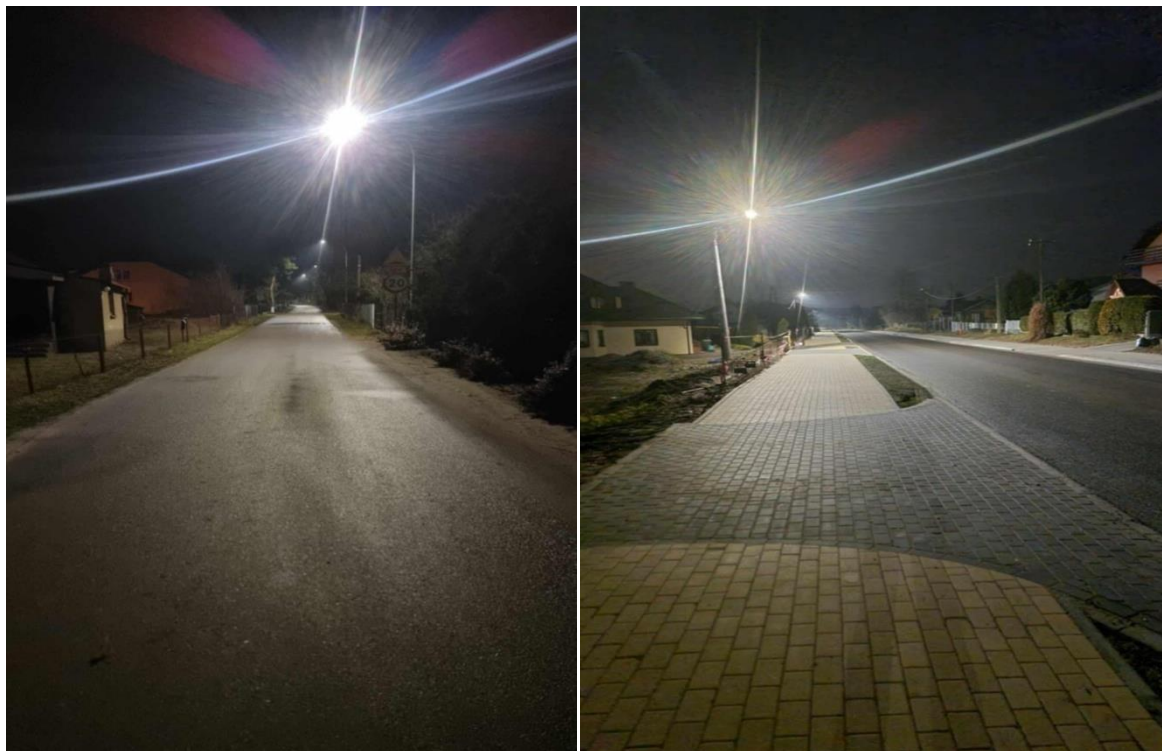
7. Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy Suchożebry

*Zadanie współfinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Warszawie*

Wartość umowy: 74 390,40 zł brutto

Dofinansowanie: 59 512,32 zł

Wkład własny: 14 878,08 zł

8. Modernizacja budynku OSP Podnieśno

Zakres prac:

- poszerzenie otworu bramy garażowej,
- zakup i montaż nowej bramy garażowej.

Zadanie współfinansowane ze środków własnych budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach zadania „MAZOWIECKIE STRAŻNICE OSP”

Wartość umowy: 40 000,00 zł brutto

Dofinansowanie: 40 000,00 zł

X. INWESTYCJE ROZPOCZĘTE W 2024 ROKU

1. Przebudowa systemu zasilania budynku użyteczności publicznej z wykorzystaniem OZE

Zadanie realizowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

Część 1: Wykonanie instalacji fotowoltaicznej, systemu awaryjnego zasilania w energię elektryczną oraz systemu klimatyzacyjnego budynku Urzędu Gminy w Suchożebrach.

Część 2: Wykonanie windy dla niepełnosprawnych przed budynkiem Urzędu Gminy w Suchożebrach.

Wartość umowy: 4 797 000,00 zł brutto

Dofinansowanie: 4 557 150,00 zł

Wkład własny: 239 850,00 zł

Zakończenie zadania inwestycyjnego w kwietniu 2025 r.

2. Remont zabytkowego budynku kościoła parafii św. Mikołaja Biskupa w Krześlinie

Zadanie realizowane z dofinansowaniem w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków

Wartość umowy: 1 277 000,00 zł brutto

Dofinansowanie: 980 000,00 zł

Dofinansowanie z Gminy Suchożebry: 20 000,00 zł

Wkład własny Parafii: 277 000,00 zł

Zakończenie zadania inwestycyjnego w lipcu 2025 r.

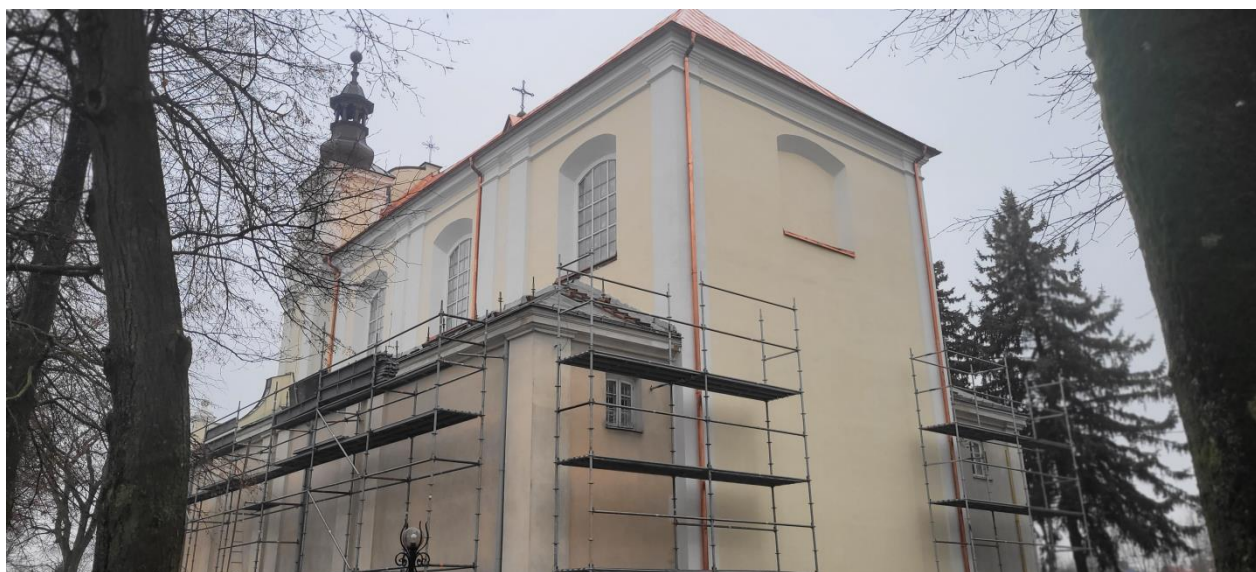

Tabela nr 26 Zestawienie inwestycji

Lp.	Nazwa inwestycji	Wartość inwestycji	Efekt rzeczowy
1.	Dotacja celowa dla Starostwa Powiatowego w Siedlcach na realizację zadania "Przebudowa drogi powiatowej nr 3615W na odcinku Krześlin - skrzyżowanie z drogą powiatową nr 3617W"	21 875,00	Udzielono pomocy finansowej Starostwu Powiatowemu w Siedlcach na pokrycie części kosztów wykonania zadania pn.: "Przebudowa drogi powiatowej nr 3615W na odcinku Krześlin - skrzyżowanie z drogą powiatową nr 3617W". Zadanie zrealizowane.
2.	Dotacja celowa dla Starostwa Powiatowego w Siedlcach na realizację zadania pn.: "Opracowanie materiałów do zgłoszenia robót na przebudowę drogi powiatowej nr 3612W w zakresie wykonania odwodnienia w m. Podnieśno"	12 915,00	Udzielono pomocy finansowej Starostwu Powiatowemu w Siedlcach na pokrycie części kosztów wykonania zadania pn.: "Opracowanie materiałów do zgłoszenia robót na przebudowę drogi powiatowej nr 3612W w zakresie wykonania odwodnienia w m. Podnieśno". Zadanie zrealizowane.
3.	Dotacja celowa dla Starostwa Powiatowego w Siedlcach na realizację zadania pn.: "Opracowanie dokumentacji projektowej na rozbudowę mostu w ciągu drogi powiatowej nr 3612W w m. Krynica"	35 055,00	Starostwo Powiatowe w Siedlcach nie zrealizowało zadania w 2024 r. Realizacja zadania w 2025 roku.
4.	Dotacja celowa dla Starostwa Powiatowego w Siedlcach na realizację zadania pn.: "Opracowanie dokumentacji projektowej na rozbudowę mostu w ciągu drogi powiatowej nr 3616W w m. Purzec"	27 487,00	Starostwo Powiatowe w Siedlcach nie zrealizowało zadania w 2024 r. Realizacja zadania w 2025 roku.
5.	Wykup działek od osób prywatnych pod drogi gminne	14 065,00	W ramach zadania zakupiono dwie działki w miejscowości Wola Suchożebrska pod drogi gminne. Zadanie zrealizowane.

6.	Przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Suchożebry	2 410 000,00	W ramach zadania: 1) Wykonano przebudowę drogi gminnej nr 361006W w miejscowości Stany Małe - Stany Duże wraz z mostem na odcinku 380 m – beton asfaltowy, 2) Wykonano przebudowę drogi gminnej nr 361004W w miejscowości Podnieśno ul. Graniczna na odcinku 1234 m – beton asfaltowy. Zadanie zrealizowane. Uzyskano dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład w wysokości 1 900 000,00 zł.
7.	Przebudowa ulicy Zofii Makowieckiej w miejscowości Wola Suchożebrska	6 316 879,40	W ramach zadania: 1) Wybudowano sieć kanalizacji deszczowej o łącznej długości 1492 m wraz z studniami kanalizacyjnymi w ilości 35 szt., 2) Przebudowano sieć wodociągową o długości 811 m wraz z zamontowano 7 nowych hydrantów, 3) Wykonano chodnik wzdłuż całej ulicy - ok 2000m, 4) Wykonano nakładki bitumiczne na istniejącej nawierzchni drogi, 5) Przewieszono słupy oświetlenia ulicznego. Zadanie zrealizowane. Uzyskano dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład w wysokości 4 940 000,00 zł.
8.	Zakup działek w Krynicy o nr 134/1 i 131/4	65 000,00	Dokonano zakupu dwóch działek w miejscowości Krynica o nr ewid. 134/1 (powierzchnia działki wynosi 0,0982 ha) i 131/4 (powierzchnia działki wynosi 0,5027 ha). Działki stanowią grunty rolne i przylegają do działki gminnej, na której zlokalizowana jest świetlica gminna. Zadanie zrealizowane.
9.	Wykonanie ogrodzenia działki gminnej w miejscowości Suchożebry	30 000,00	Wykonano ogrodzenie z paneli ogrodzeniowych o długości 82 m, zamontowano bramę przesuwaną o długości 6 m oraz furtkę o długości 1 m. Zadanie zrealizowane. Uzyskano dofinansowanie w kwocie 15 000,00 zł ze środków własnych budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowiecki Instrument Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2024” – „Mazowsze dla sołectw 2024”.
10.	Przebudowa systemu zasilania budynku użyteczności publicznej z wykorzystaniem OZE	2 564 450,76	W ramach zadania wykonano dokumentację projektową na klimatyzację w budynku Urzędu Gminy w Suchożebkach. Została wybudowana winda dla osób niepełnosprawnych i dokonano przebudowy schodów zewnętrznych. Zadanie w trakcie realizacji, termin zakończenia 28.04.2025 r.

11.	Wpłata Gminy Suchożebry na państwowy fundusz celowy na dofinansowanie zakupu samochodu oznakowanego dla Komisariatu Policji w Mokobodach	30 000,00	Udzielono pomocy finansowej na zakup samochodu osobowego dla potrzeb Komisariatu Policji w Mokobodach. Zadanie zrealizowane.
12.	Zakup średniego nowego uterenowionego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Woli Suchożebrskiej	200 000,00	Trwają prace nad procedurą przetargową. Zadanie niezrealizowane. Realizacja zadania w 2025 roku.
13.	Modernizacja budynku OSP Podnieśno	47 000,00	W ramach zadania wykonano dokumentację projektową niezbędną do uzyskania pozwolenia na budowę oraz przebudowano bramę garażową polegające na poszerzeniu otworu wjazdu wraz z zakupem i montażem nowej bramy garażowej. Zadanie zrealizowane. Uzyskano dofinansowanie w kwocie 40 000,00 zł ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego w ramach zadania „MAZOWIECKIE STRAŻNICE OSP” w 2024 roku.
14.	Zakup działki nr 473/2 przy Zespole Oświatowym w Krześlinie na potrzeby budowy boiska	200 000,00	Trwają negocjacje z właścicielami działki nr 473/2 w miejscowości Krześlin. Zadanie niezrealizowane. Realizacja zadania w 2025 roku.
15.	Projekt i budowa oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Suchożebry	59 748,54	W ramach zadania: 1) Wykonano dokumentację projektową na budowę oświetlenia ulicznego w miejscowości Sosna-Kozółki, 2) Wybudowano oświetlenie uliczne w miejscowości Brzozów - 3 słupy, 3) Wybudowano oświetlenie uliczne w miejscowości Wola Suchożebrska - 2 słupy. Zadanie zrealizowane.
16.	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Suchożebry	76 000,00	W ramach zadania wymieniono 108 szt. opraw oświetleniowych ze źródłem światła LED na istniejących słupach oświetleniowych na terenie miejscowości: Suchożebry, Przygody, Wola Suchożebrska, Stany Małe, Stany Duże. Zadanie zrealizowane. Uzyskano dofinansowanie w kwocie 59 512,32 zł ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

17.	Wykonanie dokumentacji projektowej i budowy nowych punktów świetlnych przy drodze nr ewid. 111 w m. Sosna-Kozółki	13 685,00	Wykonano dokumentację projektową na budowę sieci elektroenergetycznej poniżej 1kV- kablowej linii oświetlenia ulicznego ze słupami oświetleniowymi w miejscowości Wola Suchożebrska i Sosna-Kozółki. Zadanie zrealizowane.
18.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Sosna-Kozółki	43 000,00	W ramach zadania wybudowano oświetlenie uliczne w miejscowości Sosna-Kozółki - 4 słupy. Zadanie zrealizowane. Uzyskano dofinansowanie w kwocie 15 000,00 zł ze środków własnych budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowiecki Instrument Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2024” – „Mazowsze dla sołectw 2024”
19.	Modernizacja budynku świetlicy w miejscowości Suchożebry	214 600,24	W ramach zadania wykonano: 1) Dokumentację projektową, 2) Instalację fotowoltaiczną, 3) Instalację elektryczną, 4) Instalację klimatyzacji (z funkcją grzania). Zadanie zrealizowane. Uzyskano dofinansowanie w kwocie 150 000,00 zł ze środków własnych budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach programu wsparcia – „Mazowsze dla lokalnych centrów integracyjnych”.
20.	Modernizacja budynku gminnego w miejscowości Borki Siedleckie	50 000,00	Rezygnacja z zadania.
21.	Utworzenie wielofunkcyjnej bazy rekreacyjno-kulturalnej w miejscowości Stany Małe	79 000,00	W ramach zadania wykonano: 1) Dostawa i montaż urządzeń - plac zabaw, 2) Dostawa i montaż urządzeń – siłownia zewnętrzna, 3) Dostawa i montaż – altana. Zadanie zrealizowane. Uzyskano dofinansowanie z PROW na lata 2014-2020 w kwocie 47 706,00 zł.
22.	Remont zabytkowego budynku kościoła parafii św. Mikołaja Biskupa w Krześlinie	20 000,00	Udzielono dotacji celowej Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Mikołaja Biskupa w Krześlinie na prace konserwatorskie, restauracyjne lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na obszarze Gminy Suchożebry. Zadanie zrealizowane.
Razem:		12 530 760,94	

Tabela nr 27 Plan wydatków realizowanych w ramach Funduszu Sołeckiego w 2024 roku

Plan wydatków realizowanych w ramach Funduszu Sołeckiego w 2024 roku		
Nazwa Sołectwa	Nazwa przedsięwzięcia	Wydatki
Borki Siedleckie	Zakup kamer zewnętrznych	6 000,00
	Remont budynku po dawnej szkole (instalacja elektryczna, łazienka, materiały budowlane)	26 340,76
	RAZEM	32 340,76
Brzozów	Rozprowadzenie ogrzewania w świetlicy wiejskiej	4 000,00
	Przygotowanie samochodu pożarniczego OSP Brzozów do opinii technicznej	4 000,00
	Zakup grzejnika elektrycznego do świetlicy wiejskiej	489,98
	Zakup sprzętu nagłaśniającego oraz stojaków pod głośniki do świetlicy wiejskiej w Brzozowie	2 500,00
	Zakup sprzętu AGD oraz doposażenie świetlicy wiejskiej w Brzozowie	493,90
	Naprawa dróg dojazdowych do pól kruszywem.	20 397,16
	RAZEM	31 881,04
Kopcie	Wytyczenie granic działki (drogi) o nr ewid. 36	800,00
	Równanie i wysypanie drogi kruszywem betonowym na drodze o nr ewid. 36	18 262,18
	Zakup huśtawki „bocianie gniazdo” szer. 80 cm.	129,00
	Zakup impregnatu do drewna w celu zabezpieczenia placu zabaw	127,99
	RAZEM	19 319,17
Kownaciska	Remont dróg gminnych wewnętrznych	33 758,36
	RAZEM	33 758,36
Krynica	Remont drogi gminnej nr ewid 465	10 000,00
	Zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej	10 219,49
	Remont drogi gminnej nr ewid 196	10 000,00
	RAZEM	30 219,49
Krześlin	Zakup namiotu dla Koła Gospodyń Wiejskich z Krześlina	5 000,00
	Doposażenie w niezbędny sprzęt AGD sali wiejskiej	5 000,00
	Remont sprzętu na placu zabaw przy świetlicy wiejskiej	1 336,74
	Zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego i umundurowania dla OSP w Krześlinie	7 000,00
	Remont drogi gminnej w miejscowości Krześlinek nr ewid. 471	9 260,40
	RAZEM	27 597,14
Krześlinek	Zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego i umundurowania dla OSP w Krześlinie	10 000,00
	Zakup niezbędnego sprzętu AGD oraz wyposażenie kuchni Sali wiejskiej w Krześlinku	2 682,04
	Remont drogi gminnej w miejscowości Krześlinek nr ewid. 471	11 000,00
	RAZEM	23 682,04
Nakory	Remont schodów przy świetlicy wiejskiej	12 000,00
	Remont drogi (tzw. Zielona Droga)	14 506,09
	RAZEM	26 506,09
Podnieśno	Doposażenie jednostki OSP Podnieśno	3 000,00
	Modernizacja budynku OSP Podnieśno	5 000,00
	Zakup paliwa do kosiarki do koszenia trawy wokół świetlicy wiejskiej miejscowości Podnieśno	304,66
	Zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej w miejscowości Podnieśno	21 999,36

	Remont kapliczki i zagospodarowanie terenu przy kapliczce na działce gminnej nr ewid. 254 w miejscowości Podnieśno	1 490,78
	Remont kapliczki i zagospodarowanie terenu przy kapliczce na działce gminnej nr ewid. 254 w miejscowości Podnieśno	8 500,00
	RAZEM	40 294,80
Przygody	Zainstalowanie oświetlenia na działce nr 231	17 000,00
	Instalacja dwóch lusterek drogowych na drogach gminnych w m. Przygody	2 988,90
	Naprawa klimatyzacji na Sali wiejskiej w Przygodach	5 500,00
	Doposażenie sali wiejskiej w Przygodach, w tym zakup kuchni gazowej i szorowarki do podłogi	11 998,28
	RAZEM	37 487,18
Sosna - Kicki	Wycinka i usunięcie krzaków, drzew owocowych dziko rosnących w pasie drogowym drogi Stany duże – Sosna Kicki (droga nr 361005 W)	1 161,25
	Zamontowanie dwóch progów zwalniających wraz z organizacją ruchu na drodze gminnej 361005 W	13 183,60
	Wymiana jednej lampy w oświetleniu ulicznym	1 700,00
	RAZEM	16 044,85
Sosna - Korabie	Remont drogi gminnej wewnętrznej nr ewid. 97 zakup materiałów	9 376,19
	Remont drogi gminnej wewnętrznej nr ewid. 97 usługi związane z remontem	5 000,00
	RAZEM	14 376,19
Sosna Kozółki	Wykonanie dokumentacji projektowej i budowa nowych punktów świetlnych przy drodze nr ewid. 111 w m. Sosna- Kozółki	11 685,00
	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Sosna- Kozółki	7 825,54
	RAZEM	19 510,54
Sosna Trojanki	Ogrodzenie działki od strony ulicy (ogrodzenie panelowe z elementami podmurówki) oraz położenie kostki brukowej w altance i przed nią	759,18
	Ogrodzenie działki od strony ulicy (ogrodzenie panelowe z elementami podmurówki) oraz położenie kostki brukowej w altance i przed nią	16 995,53
	RAZEM	17 754,71
Stany Duże	Utwardzenie tłuczniem drogi gminnej nr ew. 70/2 w Stanach Dużych	19 318,00
	RAZEM	19 318,00
Stany Małe	Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w miejscowości Stany Małe poprzez wykonanie placu zabaw i siłowni zewnętrznej (w tym opracowanie niezbędnej dokumentacji)	5 658,00
	Utworzenie wielofunkcyjnej bazy rekreacyjno – kulturalnej w miejscowości Stany Małe	12 312,23
	RAZEM	17 970,23
Suchożebr y	Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Suchożebr y	51 600,24
	RAZEM	51 600,24
Wola Suchożebr ska	Zaprojektowanie oświetlenia na działce gminnej nr ewid. 303 przy altanie wiejskiej	4 300,00
	Przebudowa ulicy Zofii Makowieckiej w miejscowości Wola Suchożebr ska	59 879,40
	RAZEM	64 179,40
RAZEM SOLECTWA		523 840,23

XI. INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU PUBLICZNEGO

Bezpieczeństwo Gminie Suchożebry zapewnia Komisariat Policji w Mokobodach. W Urzędzie Gminy Suchożebry mieści się punkt przyjęć interesantów Komisariatu Policji w Mokobodach czynny dwa razy w tygodniu. Dzielnicowym Gminy Suchożebry był w 2024 r. aspirant sztabowy – Jacek Mędza.

Na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy Suchożebry ma wpływ jej usytuowanie, która znajduje się w północnej części powiatu siedleckiego, bliskość takich ośrodków miejskich jak Siedlce, Sokołów Podlaski, czy Węgrów, a także nieduża odległość od aglomeracji warszawskiej oraz przebiegającej drogi krajowej DK - 63.

Komisariat Policji w Mokobodach swoje działania w 2024 roku ukierunkował na poprawę stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego podległego terenu oraz realizował je na podstawie poniższych kierunków działania:

1. Zadania w zakresie pracy dochodzeniowo – śledczej.
2. Zadania w zakresie prewencji i ruchu drogowego.
3. Współpraca z samorządem terytorialnym oraz innymi służbami i podmiotami.

1. Zadania w zakresie pracy dochodzeniowo – śledczej.

W codziennych działaniach wykonywano zadania związane z problematyką zapobiegania szeroko rozumianej przestępczości. W tym celu rozprowadzono ulotki, broszury i plakaty. W gminie dokonano identyfikacji lokalnych potrzeb zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa. Ważnym elementem współdziałania na rzecz poprawy bezpieczeństwa, było wykorzystanie przez mieszkańców internetowej aplikacji „Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa”. Zgłoszenia dotyczyły głównie nieprawidłowego parkowania, przekraczania dopuszczalnej prędkości, spożywania alkoholu w miejscach publicznych, czy nielegalnych składowisk śmieci.

Interwencje domowe w omawianym okresie były spowodowane nieporozumieniami rodzinnymi, których podłożem było nadużywanie alkoholu przez domowników. W takich sytuacjach przeprowadzone przez policjantów rozmowy profilaktyczno – ostrzegawcze najczęściej skutkowały załagodzeniem konfliktów i przywróceniem poszanowania prawa i zasad współżycia społecznego. W przypadkach gdy interweniujący policjanci stwierdzili istnienie przesłanek świadczących o występowaniu przemocy w rodzinie sporządzali notatki urzędowe wszczynając procedurę „*Niebieskie Karty*”.

Policjanci w 2024 roku prowadzili systematycznie działania z zakresu przestrzegania przepisów *Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, dotyczące ograniczenia dostępności nieletnich do alkoholu. Działania te miały charakter wzmożonych akcji pod kryptonimem „Alkohol”, w ramach których przeprowadzano obserwacje i kontrole obiektów gastronomicznych oraz sklepów, co do których zachodziło podejrzenie, iż sprzedawany jest w nich alkohol nietrzeźwym, nieletnim, na kredyt lub pod zastaw. Oprócz działań represyjno – kontrolnych policjanci prowadzili również działalność profilaktyczną. Realizowano spotkania z młodzieżą, w trakcie których poruszano problem alkoholizmu wśród małoletnich, informowano o szkodliwości spożywania alkoholu jak również o konsekwencjach prawnych z tym związanych.

2. Zadania w zakresie prewencji i ruchu drogowego.

Na obszarze Gminy Suchożebry największe zagrożenie występuje wzdłuż trasy K - 63. Przyczynami zdarzeń drogowych były w zdecydowanej większości nadmierna prędkość oraz niezachowanie należytej ostrożności przez użytkowników dróg. Podobnie jak na terenie innych gmin powiatu, niepokojący jest nadal udział nietrzeźwych uczestników ruchu drogowego.

Mając na względzie bezpieczeństwo użytkowników dróg w 2024 roku, tak jak w latach poprzednich, policjanci Komisariatu Policji w Mokobodach wspólnie z policjantami Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Siedlcach, prowadzili szereg działań prewencyjno - kontrolnych, do których należy zaliczyć m. in.: „PRĘDKOŚĆ”, „TRZEŻWOŚĆ”, „PASY”, „NIECHRONIENI UCZESTNICY RUCHU DROGOWEGO”, „BEZPIECZNY ROWERZYSTA”, „TRUCK & BUS”, „BEZPIECZNY WEEKEND”, „BEZPIECZNE WAKACJE”, „BEZPIECZNA DROGA DO SZKOŁY”, „oraz „ALKOHOL I NARKOTYKI”.

Prowadzono również bieżącą współpracę z podmiotami zarządzającymi ruchem i odpowiedzialnymi za odpowiednie oznakowanie, utrzymanie właściwej nawierzchni dróg i urządzeń bezpieczeństwa ruchu.

3. Współpraca z samorządem

Wszystkie działania podejmowane przez Komisariat Policji w Mokobodach w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa wspierane były przez poszczególne samorządy lokalne, które były bardzo zaangażowane w działalność na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa obywateli. Dzięki dobrej współpracy i zrozumieniu potrzeb służby, dzięki wsparciu finansowemu wszystkich gmin w 2024 roku, **Komisariat Policji w Mokobodach został doposażony w nowy radiowóz oznakowany typu SUV**, który przyczyni się do sprawniejszej obsługi zdarzeń na terenie działania komisariatu. **Gmina Suchożebry przeznaczyła na ten cel kwotę 24 369 zł.**

W środowisku gminnym Komisariat Policji w Mokobodach aktywnie uczestniczył w realizowanych przez samorząd lokalnych przedsięwzięciach na rzecz bezpieczeństwa, w ramach których nacisk położono na takie zagadnienia jak: *Bezpieczna Szkoła, Bezpieczeństwo w ruchu drogowym, Ograniczenie zjawisk kryminogennych, chuligaństwa i przemocy w rodzinie oraz Przeciwdziałanie narkomanii*. Realizowano działania profilaktyczne ukierunkowane na rzecz ogólnej poprawy bezpieczeństwa na terenach wiejskich. Przedsięwzięcia te realizowano w porozumieniu z Wójtem, Ochotniczymi Strażami Pożarnymi, pracownikami Urzędu Gminy, Gminnym Ośrodkiem Kultury, proboszczami poszczególnych parafii oraz dyrektorami i nauczycielami placówek oświatowych.

Ponadto policjanci Komisariatu Policji w Mokobodach uczestniczyli w zabezpieczeniu uroczystości patriotyczno - religijnych, dożynek i innych działań lokalnych. Podczas zabezpieczania tych uroczystości nie odnotowano zarówno zdarzeń o charakterze kryminalnym, zakłóceń porządku publicznego, jak i zdarzeń w ruchu drogowym.

Tabela 28 Ilość przestępstw i ich wykrywalność

L.p	Kategoria przestępstwa	Stwierdzone		Wykrywalność w %	
		2023	2024	2023	2024
1.	Przestępstwa kryminalne	17	8	88,20	75,00
2.	Przestępstwa uszczerbek na zdrowiu, bójka/pobicie, kradzież, rozbój wymuszenie rozbójnicze, uszkodzenie minia	4	3	75,00	66,67
3.	Przestępstwa ogółem	36	33	69,40	85,71

Źródło: Informacja o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie działania komisariatu policji w Mokobodach komendy miejskiej policji w Siedlcach za 2024 rok

Tabela 29 Poziom zagrożenia wypadkami drogowymi

Organ gminy	LATA								
	2022			2023			2024		
	W	Z	R	W	Z	R	W	Z	R
Suchożebry	3	0	4	4	0	8	4	1	3

Źródło: dane statystyczne Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Siedlcach.

W – liczba wypadków drogowych;

Z – liczba osób zabitych w wypadkach drogowych;

R – liczba osób rannych w wypadkach drogowych.